

OKRESNÝ ÚRAD RIMAVSKÁ SOBOTA

ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

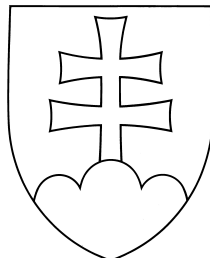
Hostinského 4, 979 01 Rimavská Sobota

Číslo spisu

OU-RS-OSZP-2023/006229-016

Rimavská Sobota

03. 04. 2023

Rozhodnutie

zo zisťovacieho konania

Popis konania / Účastníci konania

INECO, s. r. o. , Mladých budovateľov2, 974 11 Banská Bystrica 11
CITA VIA, r. r. o. , Malohontská 1533/1, 97901 Rimavská Sobota
Obec Ožďany , Ožďany 160, 980 11 Ožďany
Združenie domových samospráv, o. z. Rovniakova 1667/14, Bratislava, 85102 Bratislava
Ministerstvo hospodárstva SR, Mlynské nivy 44, 827 15 Bratislava 512
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava 15
Banskobystrický samosprávny kraj, Námestie SNP 23, 97401 Banská Bystrica
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Rimavskej Sobote, Sama Tomášika14, 97901 Rimavská Sobota
Okresné riaditeľstvo HaZZ v Rimavskej Sobote , Okružná 118, 97901 Rimavská Sobota
Okresný úrad Rimavská Sobota, odbor starostlivosti o životné prostredie

Výrok

Okresný úrad Rimavská Sobota, odbor starostlivosti o životné prostredie ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 1 a § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods.2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len príslušný orgán), podľa § 29 ods. 11 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej zákon č. 24/2006 Z.z.) a §46 a §47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, po vykonaní zisťovacieho konania zámeru: „Rozšírenie o biometánovú stanicu a doplnenie zhodnocovania odpadov pre bioplynovú stanicu Ožďany I.“, navrhovateľa : CITA VIA, s.r.o., so sídlom: Malohontská 1533/1, 979 01 Rimavská Sobota, IČO: 52 222 918, takto rozhodol:

Navrhovaná činnosť „Rozšírenie o biometánovú stanicu a doplnenie zhodnocovania odpadov pre bioplynovú stanicu Ožďany I.“, ktorá sa bude realizovať v katastrálnom území obce Ožďany, na parcelách : C-KN č. 3534/1, C-KN č. 3534/10, C-KN č. 3534/5, C-KN č. 3534/8, C-KN č. 3534/9, C-KN č. 3534/7, C-KN č. 3534/6, E-KN č. 3540 (trasovanie plynovodu)

sa nebude posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Pre uvedenú činnosť je preto možné požiadať o povolenie podľa osobitných predpisov.

OU-RS-OSZP-2023/006229-0021250/2023

V súlade s ustanovením § 29 ods. 13 zákona č. 24/2006 Z. z. sa určujú nasledovné podmienky na eliminovanie alebo zmiernenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie:

- Pri nakladaní s odpadmi dodržať opatrenia uvedené v kapitole 4.10.1 a 4.10.2 zámeru
- Na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie odpadov je potrebné mať udelený súhlas podľa § 97 ods. 1 písm. c) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej zákon o odpadoch), ktorý udeľuje Okresný úrad Rimavská Sobota odbor starostlivosti o životné prostredie
- Navrhovateľ je povinný predložiť na vyjadrenie ďalší stupeň projektovej dokumentácie v súlade s § 99 ods. 1 písm. b) zákona o odpadoch
- Pri realizácii prác, pri ktorých môže dochádzať k prašnosti je potrebné využiť technicky dostupné prostriedky na obmedzenie prašnosti, napr. je vhodným výberom technológií a materiálov.
- Prašné materiály skladovať v zastrešených a uzatvárateľných skladoch.
- V prípade potreby udržiavať potrebnú vlhkosť povrchu staveniska (kropenie, polievanie), dopravných trás a prašných materiálov, ak nie sú zabezpečené iným spôsobom.
- Dodržiavať Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, uvedené v kapitole 4.10 predloženého zámeru

Odôvodnenie

Navrhovateľ navrhovanej činnosti, CITA VIA, s.r.o., so sídlom: Malohontská 1533/1, 979 01 Rimavská Sobota, IČO: 52 222 918 zastúpený splnomocneným zástupcom INECO, s.r.o, Mladých budovateľov 2, 974011 Banská Bystrica, IČO: 36738379 (ďalej len „navrhovateľ činnosti“), doručil dňa 14. 02. 2023 príslušnému orgánu, podľa 18 ods. 2 písm. d) a § 22 ods. 1 písm. b) zákona č. 24/2006 Z.z. v písomnej aj elektronickej forme Zámer navrhovanej činnosti „Rozšírenie o biometánovú stanicu a doplnenie zhodnocovania odpadov pre bioplynovú stanicu Ožďany I.“, vypracovaný podľa prílohy č. 9 „zákona č. 24/2006 Z. z.“ (ďalej len „zámer navrhovanej činnosti“).

Na základe písomnej žiadosti navrhovateľa príslušný orgán podľa § 22 ods. 6 zákona o posudzovaní upustil od požiadavky variantného riešenia zámeru listom č. OU-RS-OSZP-2023/005404-002 zo dňa 07.02.2023 z týchto dôvodov: Navrhovaná činnosť sa bude realizovať na pevne zvolených pozemkoch v jestvujúcom areáli BPS, ku ktorým má navrhovateľ vlastnícke právo. Vzhľadom na skutočnosť, že lokalita je pevne vybratá, nie je možné navrhovanú lokalitu posudzovať variantne z lokálného hľadiska. Navrhovaná činnosť predpokladá inštaláciu strojno- technologického zariadenia biometánovej stanice, plynovodu pre vyvedenie biometánu do distribučnej siete. Takéto zariadenia sú predmetom dodávky od výrobcu a ich parametre a funkčnosť sú vopred dané podmienkami dodávky. Vzhľadom na uvedené nie je možné posudzovať navrhovanú činnosť z technologického hľadiska.

Navrhovaná činnosť „Rozšírenie o biometánovú stanicu a doplnenie zhodnocovania odpadov pre bioplynovú stanicu Ožďany I.“, (ďalej navrhovaná činnosť) je v závislosti od jej parametrov, kategorizovateľná podľa prílohy v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z.z., nasledujúcim spôsobom:

Kap. č. 2: „Energetický priemysel“ :

položka č. 13: Ostatné priemyselné zariadenia na výrobu elektriny, pary a teplej vody, ak nie sú zaradené v položkách č. 1 – 4 a 12 prahová hodnota Časť A od 50 MW (povinné hodnotenie) Časť B od 5 do 50 MW (zist'ovacie konanie)

položka č. 14: Priemyselné zariadenia na vedenie pary, plynu a teplej vody
prahová hodnota (zist'ovacie konanie) bez limitu

Kap. č. 8: „Ostatné priemyselné odvetvia“

položka č. 10: Ostatné priemyselné zariadenia neuvedené v položkách č. 1 – 9 s výrobnou plochou položka, prahová hodnota od 1000 m² (zist'ovacie konanie)

Kap č. 9: „Infraštruktúra“

položka č. 6: Zhodnocovanie ostatných odpadov okrem zhodnocovania odpadov uvedeného v položkách 5 a 11, zariadenia na úpravu a spracovanie ostatných odpadov
prahová hodnota časť od 5000 t/rok (zist'ovacie konanie)

položka č. 13: Nadzemné sklady s kapacitou a) zemného plynu a iných plyných médií

Prahová hodnota Časť A od 100 000 m³ (povinné hodnotenie) Časť B od 50 000 do 100 000 m³(zist'ovacie konanie)

Navrhovaná činnosť svojim rozsahom spĺňa limity pre zisťovacie konanie, podľa vyššie uvedených položiek zákona č. 24/2006 Z. z.

Účelom navrhovanej činnosti je čistenie a úprava bioplynu, ktorý produkuje existujúca technológia do kvality, ktorá je vhodná na dodávanie tohto produktu do distribučnej siete. Výroba biometánu je vhodná s výrobou bioplynu a to formou anaeróbnej fermentácie v bioplynových staniciach. Princípom je inštalácia zariadenia membránovej separácie a inštalácia sprievodných technologických zariadení ako napríklad kompresor, merná stanica, plynovodná

prípojka a iné objekty. Zároveň účelom navrhovanej činnosti je aj čiastočná náhrada neodpadových vstupných surovín – biomasy (napr. kukuričná siláž, trávna senáž, hnoj, hnojovicu, glycerín) odpadovými materiálmi, ktoré sa v súčasnosti, v rámci bežnej praxe, zhodnocujú viacerými prevádzkami BPS na území Slovenskej republiky, pričom súčasná maximálna spracovateľská kapacita BPS Ožďany I. zostane nezmenená.

Navrhovaná činnosť sa nachádza v k.ú. Ožďany Parcelné čísla: C-KN č. 3534/1 (umiestnenie BS), C-KN č. 3534/10, C-KN č. 3534/5, C-KN č. 3534/8, C-KN č. 3534/9, C-KN č. 3534/7, C-KN č. 3534/6, E-KN č. 3540 (trasovanie plynovodu). Ide o parcely evidované ako „zastavaná plocha a nádvorie“ (parcely C-KN), ktoré predstavujú areál a jednotlivé prevádzkové stavebné objekty BPS Ožďany I. a „orná pôda“ (parcela E-KN), cez ktorú bude vedený plynovod k napojeniu sa na sieť. Územie sa nachádza v juhovýchodnej časti k.ú. Ožďany. Lokalita je dobre prístupná z miestnej a účelovej komunikácií (poľná cesta) napojených na cestu I. triedy I/16. Najbližšie trvale osídlené objekty sa nachádzajú vo vzdialenosti približne 1,50 km od navrhovanej činnosti

Opis technického a technologického riešenia:

Technológia BPS Ožďany I. :

Bioplynová stanica vyrába elektrickú a tepelnú energiu z obnoviteľných zdrojov. Súčasne napomáha materiálovému využívaniu biologicky rozložiteľných surovín, pretože výstupom zo zariadení je okrem energií tiež certifikované organické hnojivo (stabilizovaný digestát).

Po odvážení dovezenej biomasy je vizuálne vykonaná jej kontrola, vrátane námatkovo odobranej vzorky pre laboratórnu analýzu. Prevádzkoví pracovníci vedú evidenciu vo svojom prevádzkovom denníku o prijatých a neprijatých dodávaných surovinách.

Dodávky musia byť rovnomerné a zodpovedať nominálnemu výkonu výrobného zariadenia BPS.

Prijímaný materiál musí zodpovedať prísny kvalitatívnym kritériám, aby sa neznehodnotil fermentačný proces. Dávkovanie požadovaných množstiev zabezpečuje riadiaci systém.

Použitá technológia zabezpečuje spracovanie vstupného materiálu pred dávkovaním do fermentorov rozsekaním na kašu, čím sa zamedzí vytváraniu vláknitých zväzkov a usadenín vo fermentačných nádržiach. Dôležité je tiež zamedzenie prístupu vzduchu do nádrží fermentorov, ktorý nepriaznivo vplyva na mikrobiológiu anaeróbneho procesu.

Fermentor je projektovaný ako biologický reaktor pre oblasť mezofilnej teploty (35°C až 41°C).

Premena organických látok prebieha v niekoľkých fázach anaeróbnej digestie. Prvé kroky fermentácie prebiehajú optimálne pri mezofilných teplotách a vedú k poklesu pH. Vo fáze metanogenézy vedú opäť k zvyšovaniu pH. Tvorba kyselín prebieha podstatne rýchlejšie ako tvorba metánu, a preto prísun biomasy do fermentora je nastavený pod hranicu medzného priestorového zaťaženia. Pribežné mezofilné fermentory s dokonalým premiešavaním majú medzné priestorové zaťaženie na úrovni 4 kg organickej sušiny/m³.24h. Zariadenie je navrhované tak, aby túto podmienku spĺňalo s dostatočnou rezervou.

Priestorové zaťaženie v každej fáze procesu je sledované oddelene, aby baktérie boli v každej fáze primerane zaťažené. Ak dôjde k preťaženiu reaktora počas hydrolýzy, nastane kyslá fermentácia – zmena pH. Kyselinotvorné baktérie majú generačný interval od 1 do 14 dní a metanogénne baktérie od 5 do 15 dní. Ak by hydrolýza trvala dlhšie ako 5 dní, etablovala by sa nežiaduca zmiešaná populácia baktérií a spustila by sa kyslá fermentácia, pri ktorej dochádza k tvorbe uhľkatých kyselín, ktoré narušia následné fázy procesu fermentácie.

Vo fermentore sú inštalované miešadlá, ktoré zabezpečujú premiešavanie substrátu za účelom dosiahnutia homogénnej zmesi v jednotlivých fázach fermentácie. Manipulácia s miešadlami je zabezpečená pomocou zdvihacieho a otočného zariadenia, čím sa zabráňuje vzniku plávajúcej vrstvy, ktorá vzniká v priebehu biologického procesu. Fermentor je vybavený vykurovacím telesom, ktoré kompenzuje tepelné straty a ohrieva privedený substrát na mezofilnú teplotu. Prevádzka BPS Ožďany I. pozostáva z nasledujúcich stavebných objektov:

SO 01 Fermentačné nádrže a ich príslušenstvo

SO 02 Strojovňa kogeneračných jednotiek

SO 03 Spevnené plochy, komunikácie, oplotenie a sadové úpravy

SO 04 NN rozvody

SO 05 Trafostanica

SO 06 Prípojka VN

SO 07 Aktívny bleskozvod

SO 08 Úsekový odpájač

SO 09 Požiarna nádrž

Technologický princíp: Technologický proces úpravy bioplynu na biometán je založený na fyzikálno-chemickom procese membránovej separácie. Tento proces využíva rozdielne správanie sa molekúl prítomných v plynnej zmesi pri prechode membránou. Správnym zvolením typu membrány je možné dosiahnuť rozdielne rýchlosti prúdenia jednotlivých zložiek plynu cez ňu a tým pádom efektívne rozdelenie zložiek zmesi. V procese membránovej separácie je zvolená polyamidová membrána, ktorá umožňuje prechod nežiadúcich zložiek plynnej zmesi vyššou rýchlosťou, ako umožňuje pre metán. Výsledkom je vyššia koncentrácia metánu na strane vstupu a naopak vyššia koncentrácia ďalších zložiek na výstupe. Využívanie takzvaných membránových modulov, ktoré pozostávajú z veľkého množstva

dutých polymérových vlákien, z ktorých každé slúži ako membrána poskytuje veľmi efektívne riešenie, nakoľko je možné za sebou reťaziť viacero takýchto modulov, čím je možné dosiahnuť veľmi vysokú úroveň separácie, a teda čistoty výsledného retentátu.

Technologické riešenie:

Predúprava bioplynu :

Predúprava pozostáva z niekoľkých technologických činností:

- Chladienie bioplynu – vychladením a odvodnením dôjde k odstráneniu vlhkosti z bioplynu, ktorá sa odvedie ako kondenzát. Chladienie zabezpečuje chladiaca jednotka, ktorá je predmontovaná na ráme. Vyprodukovaný kondenzát musí byť odvedený do kondenzačnej šachty podľa platnej legislatívy.

- Aby bolo možné plyn dopraviť do technológie úpravy bioplynu, musí byť zvýšený tlak plynu.

Zvýšenie plynu zabezpečí kompresor kontrolovaný frekvenčným meničom.

- Za plynovým kompresorom je inštalovaný prietokomer plynu priamo v plynovom potrubí a meria prietok plynu dodaného z fermentora.

- Za účelom ochrany membrán sa štandardne využíva filter s aktívnym uhlím na odfiltrovanie sírovodíka z bioplynu. Za týmto účelom sa používa špeciálne aktívne uhlie, ktoré sa pravidelne mení podľa potreby.

- Bioplyn je dodávaný do analyzátora na meranie cez bypasové potrubie inštalované na plynové potrubie, pred a za filtrom s aktívnym uhlím. Zariadenie sa používa na monitoring procesu a je súčasťou bezpečnostného vybavenia. Zariadenie meria nasledovné zložky v bioplyne: metán, sírovodík a kyslík. Namerané hodnoty sa zobrazia na obrazovke analyzátora, a tiež vo vizualizácii riadiaceho systému. V prípade prekročenia hodnôt sa aktivuje bezpečnostná reťaz a zapne sa alarm.

Technológia úpravy bioplynu

Technológia úpravy bioplynu je dodávaná v predmontovanom technickom kontajneri, ktorý je vo výrobnom závode otestovaný v skúšobnej prevádzke. Kontajner sa inštaluje na betónové základové pásy, ktoré sú zhotovené na mieste inštalácie. Spojovacie potrubia medzi technologickými časťami, ako aj diely pre elektro zapojenie sú dodané priamo na miesto dodania a inštalované na mieste. Surový bioplyn, ktorý prešiel procesom predúpravy je potrubím pripojeným na prírubu kontajneru odvádzaný do technológie na úpravu bioplynu pod malým dopravným tlakom. Biometán je dodávaný na výstupe po úprave na požadované parametre pod tlakom. Jednotlivé miestnosti v kontajneri sú vybavené zariadeniami na detekciu požiaru, hlásičom úniku plynu za účelom zabezpečenia vysokej bezpečnosti prevádzky pre operátora.

Úprava bioplynu v biometánovej stanici bude podľa súčasných predpokladov projektu prebiehať v nasledujúcich krokoch:

- Plynový kompresor stláča na požadovaný tlak privádzaný bioplyn, a tiež čiastočne spätný tok z procesu. Kompresor je inštalovaný v technologickej miestnosti. Ide o olejom mazaný

kompresor. Olej je skladovaný vo veľkom olejovom zásobníku a je dávkovaný do kompresoru podľa potreby. Olej slúži okrem mazania aj na chladienie kompresoru, a tiež ako vnútorné tesnenie, čo umožňuje dosiahnuť lepšiu účinnosť. Olej je chladený na požadovanú teplotu vo výmenníku voda/olej glykol chladiacou zmesou. Chladienie zabezpečuje stolový chladič, navrhnutý na plnú kapacitu chladenia aj v prípade, ak by odpadné teplo nebolo využívané. Kompresor má kontrolu rýchlosti frekvenčným meničom. Týmto spôsobom, je nastaviteľná hodnota vyprodukovaného plynu na výstupe.

- Po tom ako je plyn stlačený dochádza k jeho schladeniu v platňovom výmenníku. Chladivo voda-glykol mix) cirkuluje v uzavretom okruhu a plyn je chladený v dvoch stupňoch.

K hlavnému schladeniu plynu dochádza pomocou chladiča. Z dôvodu úspory energie na opätovné chladienie chladiva je doskový výmenník tepla navrhnutý tak, aby pracoval v najväčšom možnom rozsahu teploty chladiva. Vzniknutý kondenzát je zberaný v špeciálne navrhnutom odlučovači s meraním hladiny. Kondenzát je následne odvedený cez spodný otvor s pákovým ventilom bez tlaku, pričom musí byť ďalej odvedený do kondenzačnej šachty.

- Po zbavení sa vlhkosti v plyne, je plyn opätovne zohrievaný na optimálnu procesnú teplotu pomocou platňového výmenníka tepla, pričom sa využíva odpadné teplo od kompresora.
- Olej vstrekaný za účelom optimálnej prevádzky kompresora musí byť odstránený z plynu. Väčšie množstvo oleja je odstránené hneď za kompresorom, pričom ostane cirkulovať v kompresore. Avšak malé množstvo oleja sa môže dostať ďalej s prúdením plynu. Tento olej je odstránený v trojstupňovom cykle filtrov.

Filter 1 – olejový filter ako vymeniteľná patróna na separáciu olejového aerosólu, zachytený olej je vrátený späť do olejového zásobníka cez recirkulačný systém.

Filter 2 – filter s aktívnym uhlím na separáciu olejovej hmly.

Filter 3 – filter častíc ako výmenná patróna na separáciu prachu.

Filter 1 a 3 majú rozdielny monitoring tlaku.

Ďalším krokom je samotná membránová separácia.

- Vyrobený biometán prúdi zo zariadenia k analýze plynu cez obtokové vedenie, ktoré bude do rozvodu plynu nainštalované. Toto zariadenie slúži k meraniu koncentrácie metánu (CH₄) a oxidu uhličitého (CO₂) vo vyprodukovanom plyne. Namerané hodnoty sa zobrazujú na monitore meracieho zariadenia a vo vizualizácii. V prípade prekročenia parametrov spracovávaných plynov sa spustí alarm.
- Objem meraného plynu sa meria prietokomerom. Meranie prebieha na vortex princípe. Meracia trubica obsahuje vírové teleso, za ktorým vzniká vír. Kompenzácia tlaku a teploty je integrovaná. Súčasťou technológie úpravy bioplynu sú zároveň doplnkové technologické zariadenia:
- Vákuová pumpa v prúde permeátu v druhom stupni zabezpečí lepšiu prevádzkovú flexibilitu. Vákuová pumpa generuje podtlak do -500 mbar a jej výkon je kontrolovaný frekvenčným meničom.
- Kotel na produkciu tepla. Ide o kotol na spaľovanie bioplynu.
- Generátor kyslíka na odsírenie – kyslík spotrebúvajú baktérie redukujúce síru v bioplyne, čím sa biologicky znižuje obsah sírovodíka. Obsah kyslíka v bioplyne v plynojeme nesmie presiahnuť 3 % objemu, a preto sa monitoruje v kombinácii s potrebnými bezpečnostnými zariadeniami.
- Zariadenie na úpravu bioplynu má kontrolný systém, ktorý je inštalovaný v klimatizovanej kontrolnej miestnosti v technickom kontajneri. Jeho súčasťou je centrálny riadiaci systém (PLC) plynového kompresora, celého systému úpravy na biometán. Zahrnutý je minimálny počet snímačov vyžadovaných predpismi a potrebných k ovládaniu zariadenia.
- Kondenzačná šachta je zariadenie určené k odvádzaniu kondenzátu. Úpravou bioplynu na nižšiu teplotu vzniká kondenzát v ležatom plynovom potrubí v zemi. Obsah kondenzátu sa po naplnení šachty čerpadlom prečerpá automaticky do šachty na vstupné tekuté suroviny (šachta na riedenie tekutín) a odtiaľ do fermentačných nádrží.
- Skladovacie nádrže propánu – ide o plynotesné skladovacie nádrže stlačeného propánu.

Pripojenie biometánovej stanice k rozvodnej sieti bude realizované nasledujúcim spôsobom:

- V kompresorovej jednotke bude riešené stláčanie biometánu medzi zdrojom a meracou stanicou. Kompresor bude osadený v typizovanom kontajneri.
- Meracia stanica bude slúžiť na meranie kvality a množstva biometánu, ktorý je dodávaný do distribučnej siete. V meracej stanici bude taktiež umiestnené odorizačné zariadenie, ktoré zabezpečí odorizáciu biometánu prúdiaceho do siete.
- VTL prípojka zabezpečí distribúciu biometánu do distribučnej siete. Jej súčasťou bude hlavný uzáver plynu, izolačný spoj a spätná klapka. Bližšia špecifikácia jednotlivých stavebných objektov a prevádzkových súborov biometánovej stanice bude opísaná v ďalšom stupni projektovej dokumentácie. Presný typ komponentov bude definovaný v čase realizácie.

Keďže predložený zámer obsahoval všetky náležitosti v súlade s § 29 ods. 1 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z. a prílohou č. 9 k zákonu č. 24/2006 Z. z., príslušný orgán podľa § 29 ods. 6, zákona č. 24/2006 Z. z., oznámil všetkým známym účastníkom konania, že dňom doručenia zámeru navrhovanej činnosti sa začalo podľa § 18 správneho poriadku správne konanie vo veci posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie.

Príslušný orgán dňa 15. 02.2023 zverejnil oznámenie o predložení zámeru podľa § 22 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. a informáciu pre verejnosť podľa § 24 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. na webovej stránke enviroportal.sk a zároveň zaslal žiadosť o stanovisko k zámeru navrhovanej činnosti rezortnému orgánu (Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo životného prostredia), dotknutej obci (Obec Ožďany) a jej prostredníctvom dotknutej verejnosti, povoľujúcemu orgánu (Obec Ožďany – stavebný úrad, OÚ Rimavská Sobota, odbor starostlivosti o životné prostredie) a dotknutým

orgánom štátnej správy: OÚ Rim. Sobota odboru starostlivosti o životné prostredie, úseky štátnej správy OO, OPaK, ŠVS; „ Okresnému riaditeľstvu Hasičského a záchranného zboru v Rim. Sobote; Banskobystrickému samosprávnemu kraju a Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva v Rim. Sobote).

Navrhovaná činnosť je zaradená v prílohe č. 8 zákona č.24/2006 Z.z. medzi navrhované činnosti v kap. č. 2 Energetický priemysel, položka č. 13: Ostatné priemyselné zariadenia na výrobu elektriny, pary a teplej vody, ak nie sú zaradené v položkách č. 1 – 4 a 12 ,položka č. 14: Priemyselné zariadenia na vedenie pary, plynu a teplej vody, v kap.č. 8: Ostatné priemyselné odvetvia, položka č. 10: Ostatné priemyselné zariadenia neuvedené v položkách č. 1 – 9 , kap. č. 9: Infraštruktúra, položka č. 6: Zhodnocovanie ostatných odpadov okrem zhodnocovania odpadov uvedeného v položkách 5 a 11, zariadenia na úpravu a spracovanie ostatných odpadov a položka č. 13: Nadzemné sklady s kapacitou a) zemného plynu a iných plyných médií a v zmysle § 18 ods. 2 písm. d) zákona č.24/2006 Z. z. a podlieha zisťovaciemu konaniu, ktoré príslušný orgán vykonal podľa § 29 zákona č. 24/2006 Z. z..

Príslušnému orgánu doručili podľa § 29 ods. 9 zákona č. 24/2006 Z. z., v zákonom stanovenej lehote svoje písomné stanoviská tieto subjekty: Okresný úrad Rimavská Sobota, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej OURS OSŽP), úsek odpadového hospodárstva, úsek ochrany ovzdušia Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Rimavskej Sobote a Banskobystrický samosprávny kraj. Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Rimavskej Sobote oznámenie o zámere navrhovanej činnosti odstúpilo na Krajské riaditeľstvo Hasičského záchranného zboru v Banskej Bystrici (ďalej KR HaZZ BB).

OURS OSŽP, úsek ochrany prírody, úsek štátnej vodnej správy , Ministerstvo hospodárstva, Ministerstvo životného prostredia, Obec Ožďany a KR HaZZ BB sa v zákonom stanovenej lehote k zámeru písomne nevyjadrili a teda v zmysle § 29 ods. 9 zákona č. 24/2006 Z. z. sa ich stanoviská považujú za súhlasné bez pripomienok.

Dňa 13.03.2023 sa elektronicky a dňa 14.03.2023 cez portál ÚPVS Slovensko.sk prihlásilo do konania ako účastník konania Združenie domových samospráv, Bratislava (ďalej ZDS) - dotknutá verejnosť.

Dňa 23.03.2023 príslušný orgán upovedomil účastníkov konania o podkladoch rozhodnutia v súlade s ustanovením § 33 ods. 2 správneho poriadku , aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli k nim vyjadriť, vyjadriť k spôsobu zistenia , prípadne navrhnúť ich doplnenie. Verejnosť bola informovaná o podkladoch rozhodnutia zverejnením podkladov pre vydanie rozhodnutia na webovej stránke ministerstva životného prostredia dňa 23.3.2023.

Príslušný orgán požiadal navrhovateľa o doplňujúce informácie k vyjadreniu ZDS. Uvedené doplňujúce informácie navrhovateľ doručil dňa 22.03.2023.

Účastníci a zúčastnené osoby sa v stanovenom termíne k podkladom rozhodnutia nevyjadrili.

Vyhodnotenie stanovísk príslušným orgánom:

1. OURS OSŽP, úsek odpadového hospodárstva (list č. OU-RS-OSZP-2023/006364-002 zo dňa 22.02.2023):

Okresný úrad Rimavská Sobota, odbor starostlivosti o životné prostredie , štátna správa odpadového hospodárstva vzhľadom na druh činnosti a z hľadiska koncepcie odpadového hospodárstva v okrese Rimavská Sobota nemá k navrhovanej činnosti pripomienky za podmienky :

- Pri nakladaní s odpadmi dodržať opatrenia uvedené v kapitole 4.10.1 a 4.10.2 zámeru
- Na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie odpadov je potrebné mať udelený súhlas podľa § 97 ods. 1 písm. c) zákona o odpadoch, ktorý udeľuje Okresný úrad Rimavská Sobota odbor starostlivosti o životné prostredie.
- V zmysle § 99 ods. 1 písm. b) zákona o odpadoch požadujeme predložiť na vyjadrenie ďalší stupeň projektovej dokumentácie .

Z hľadiska odpadového hospodárstva zastávame názor, že predložený zámer nie je potrebné ďalej posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších prepisov.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Berie stanovisko na vedomie. Podmienky boli zahrnuté do podmienok vo výroku tohto rozhodnutia.

2. OURS OSŽP, , úsek ochrany ovzdušia (list č. OU-RS OSZP- 2023/006361-002 zo dňa 27.02.2023.):

Okresný úrad Rimavská Sobota, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy ochrany ovzdušia v zmysle, § 2 ods. 3 a § 3 ods.1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej a o zmene a doplnení niektorých zákonov dáva podľa § 23 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov k Zámeru navrhovanej činnosti „Rozšírenie o biometánovú stanicu a doplnenie zhodnocovania odpadov pre bioplynovú stanicu Ožďany I“ nasledovné stanovisko s podmienkami pre eliminovanie alebo zmiernenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie počas realizácie výstavby:

1. Pri realizácii prác, pri ktorých môže dochádzať k tvorbe prašnosti je potrebné využiť technicky dostupné prostriedky na obmedzenie prašnosti, napríklad vhodným výberom technológií a materiálov.
2. Prašné materiály skladovať v zastrešených a uzatvárateľných skladoch (objektoch).
3. V prípade potreby udržiavať potrebnú vlhkosť povrchu staveniska (kropenie, polievanie), dopravných trás a prašných materiálov, ak nie sú zabezpečené iným spôsobom.

S predloženým zámerom súhlasíme a netrváme na tom, aby bol posudzovaný podľa zákona. Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Berie stanovisko na vedomie. Podmienky boli zahrnuté do podmienok vo výroku tohto rozhodnutia.

3. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Rimavskej Sobote(list č. RÚVZRS/OPPL/824/1962/2023 zo dňa 8.3.2023) čiastočná citácia:

Žiadosti žiadateľa Okresného úradu Rimavská Sobota, Odboru starostlivosti o životné prostredie, Hostinského 4, 979 01 Rimavská Sobota, zo dňa 15.02.2023 sa vyhovuje a s predloženým zámerom navrhovanej činnosti „Rozšírenie o biometánovú stanicu a doplnenie zhodnocovania odpadov pre bioplynovú stanicu Ožďany I.“ navrhovateľa spoločnosti CITA VIA, s. r. o. so sídlom Malohontská 1533/1, 979 01 Rimavská Sobota, IČO: 52 222 918, zastúpeného spoločnosťou INECO, s.r.o. so sídlom Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica, IČO: 36 738 379 sa súhlasí.

Nepredpokladá sa, že navrhovaná činnosť môže mať významný negatívny dopad na zdravie obyvateľstva, a to aj vzhľadom na umiestnenie navrhovanej činnosti a vzdialenosť od najbližšej obytnej zóny, ktorá predstavuje cca 1 500 m.

K predloženému návrhu nemáme pripomienky a zámer nedoporučujeme posudzovať podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Berie stanovisko na vedomie.

4. Banskobystrický samosprávny kraj, oddelenie územného plánovania a životného prostredia (list č. 08725/2023/ODDUPZP zo dňa 06.03.2023):

Banskobystrický samosprávny kraj ako dotknutý orgán podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vydáva k predloženému zámeru navrhovanej činnosti „Rozšírenie o biometánovú stanicu a doplnenie zhodnocovania odpadov pre bioplynovú stanicu Ožďany I.“ nasledovné

s t a n o v i s k o:

- zámer dostatočne vyhodnocuje predpokladané vplyvy na životné prostredie, za dodržania opatrení navrhovaných v zámere nepožadujeme navrhovanú činnosť posudzovať v zmysle zákona o posudzovaní.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Berie stanovisko na vedomie. Pripomienky zahrnul do podmienok vo výroku tohto rozhodnutia.

5. Združenie domových samospráv(ďalej ZDS), Bratislava – dotknutá verejnosť (č. záznamu 2023/0016632 zo dňa 14.03.2023) uvádzame zároveň aj s vyjadrením navrhovateľa zo dňa 22.03.2023

ZDS:

Združeniu domových samospráv vyplýva v zmysle §24 ods.2 zákona EIA č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie postavenie dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie a postavenie účastníka následných povoľovacích konaní. Predkladáme Stanovy Združenia domových samospráv: <https://online.fliphtml5.com/txsmk/xtdt/>, výpis z registra občianskych združení MV SR: <https://ives.minv.sk/rmno/detail?id=7hBEUOI3nhVqv7v56IqvrxmDXCpt3nJ9NDcV62g3KF8Wvfhvcbt0qZVTPjMKk19> a potvrdenie o pridelení IČO: <https://online.fliphtml5.com/txsmk/ahnt/>.

Pre elektronickú komunikáciu používajte mail: eia@samospravymov.org

Pre písomný styk použite elektronickú schránku Združenia domových samospráv na [UPVS slovensko.sk](mailto:UPVS@slovensko.sk).

K predstavenému zámeru „Rozšírenie o biometánovú stanicu a doplnenie zhodnocovania odpadov pre bioplynovú stanicu Ožďany I“ predkladáme nasledovné stanovisko:

- Európska komisia zažalovala Slovenskú republiku (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_23_164) za nedodržiavanie Smernice o odpadoch č. 2008/98/ES (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:02008L0098-20180705>); táto žaloba je aj dôsledkom rozhodovania MŽP SR o odpadárskych zámeroch.

Žiadame vyhodnotenie, ako predmetný zámer pomôže plniť záväzky SR v oblasti Smernice o odpadoch a ako aj tento zámer a vydané rozhodnutie prispeje k upusteniu od sankcií v dôsledku neplnenia záväzkov vyplývajúcich zo Smernice o odpadoch.

Žiadame konkrétne informácie a merateľné ukazovatele, ktoré budú následne aj priebežne vyhodnocované.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Realizáciou navrhovanej činnosti, resp. využívaním biologicky rozložiteľných odpadov v procese výroby bioplynu, sa už v súčasnosti zabezpečuje energetické zhodnotenie odpadov tejto kategórie, v rámci ktorej je hlavným cieľom (Program odpadového hospodárstva SR na roky 2021-2025) ich odklonenie z obchodnej siete od skládkovania, nakoľko ich skládokovanie má výrazne negatívne environmentálny vplyv. Činnosť zhodnocovania týchto odpadov bude naďalej na prevádzke pokračovať, však časť bioplynu sa bude prečisťovať do kvality zodpovedajúcej zemnému plynu v distribučnej sieti, čím sa ešte zefektívni energetické využitie odpadov priamo u koncových odberateľov.

Navrhovaná činnosť teda preukázateľne prispeje k splneniu environmentálnych cieľov Slovenskej republiky, ako aj Európskej únie.

Vyhodnotenie príslušným úradom:

Berie stanovisko na vedomie. Navrhovaná činnosť zabezpečí energetické zhodnotenie biologicky rozložiteľných odpadov, čím sa bude realizovať cieľ Programu odpadového hospodárstva SR a Programu odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja, na obmedzenia skládkovania biologicky rozložiteľných komunálnych a priemyselných odpadov, kde jedným z opatrení na realizáciu tohto cieľa je podpora budovania bioplynových staníc, ktoré budú bioplyn vyrábať výlučne

alebo v prevažnej miere z biologicky rozložiteľných odpadov. Uvedenou činnosťou sa prispeje k plneniu záväzkov SR vyplývajúcich zo Smernice o odpadoch č. 200/98/ES kapitola III. článok 22.

ZDS:

Tu sa jedná o vyčistenie bioplynu na biometán. Rozumieme, že téma výroby energie z obnoviteľných zdrojov je veľmi populárna, ale aj tu je potrebné si stanoviť ciele, ktoré sa majú dosiahnuť. Je primárna výroba energie alebo recyklácia v podobe výroby kvalitného kompostu, ktorý zabezpečí obnovu života v pôde? Výroba bioplynu a biometánu má zmysel pri nerecyklovateľnom poľnohospodárskom odpade (resp. odpade zo živočíšnej výroby). Naopak, kompostovateľné, t.j. recyklovateľné odpady je dôležité kompostovať a tým zabezpečiť plnohodnotnú náhradu fosílnych hnojív. V komposte vyrobenom z digestátu po anaeróbnom procese totiž prirodzene chýba uhlík (TOC), keďže jeho časť bola premenená na bioplyn. Organická hmota, ktorú obsahuje digestát, je veľmi zdegradovaná a je potrebný dlhý čas, aby ju bol mikrobióm schopný spracovať. Aj pomer digestátu v komposte je veľmi dôležitý. Ak je ho do 10%, veľké zmeny nenastanú, ak ho je ale 50%, tak hubový mikrobióm má problém. Ten podporuje enzymatickú výkonnosť pôdy (živinová) vo forme matabolitov. Hubový mikrobióm je naviazaný na väčšiu kapacitu pôdy viazať uhlík a vodu a zlepšuje štruktúru pôdy. Ak je kompost vyrobený z digestátov, tak sa vytvára bakteriálny mikrobióm bez dostatku húb v pôde. Máme suchšiu a suchšiu pôdu, a preto kvalita kompostu je prvoradá, keďže potrebujeme živú pôdu a nie len pôdu obohatenú o živiny.

Preto žiadame uviesť dôvody, prečo nedochádza po anaeróbnom procese výroby bioplynu k aeróbnemu zhodnoteniu digestátu (fugátu), čo by zásadným spôsobilo skvalitnenie výsledného produktu a jeho schopnosť rýchleho rozkladu v pôde s prevládajúcou organickou povahou nad minerálnou. V digestáte sa tiež môžu nachádzať toxické látky, hlavne ťažké kovy. Tieto sa tam dostávajú z odpadov. Z odpadov z poľnohospodárskeho chovu zvierat sa do digestátu dostávajú hlavne meď a zinok. Aj preto je vhodné digestát upraviť. Napríklad je vhodné miešanie s inými (rastlinnými) odpadmi a následné aeróbne spracovanie (kompostovanie). V procese kompostovania sa upravujú vlastnosti a zmiešaním s rastlinným odpadom sa zníži koncentrácia ťažkých kovov vo výslednom komposte.

Ale to by sme mohli pokračovať a písať ešte veľa. Podstata je teda tá, že výroba bioplynu dáva zmysel, avšak iba z nerecyklovateľných odpadov. Čistenie bioplynu na biometán totiž nie je bez negatívnych vplyvov na životné prostredie, nakoľko uvoľňuje odpadové plyny v podobe CO₂, O₂ a H₂S. Podstatou čistenia bioplynu na biometán je práve separácia oxidu uhličitého, preto nemožno mať naivnú predstavu, že sa jedná o úplne bezemisnú záležitosť. Preto žiadame uviesť opatrenia, ktoré budú znamenať elimináciu uvedených negatívnych vplyvov. Každopádne to však môže byť spoľahlivý a najmä miestny nefosílny zdroj energie.

Použitú membránovú technológiu čistenia považujeme za tú, ktorá je šetrnejšia k životnému prostrediu.

Vyjadrenie navrhovateľa:

V prvom rade by sme chceli uviesť, že navrhovaná činnosť nespočíva vo vybudovaní novej bioplynovej stanice, jedná sa o jestvujúcu prevádzku. Účelom činnosti je zabezpečenie alternatívy využitia vyrobeného bioplynu jeho prečistením na kvalitu biometánu.

Navrhovateľ v súčasnosti prevádzkuje štandardnú bioplynovú stanicu, ktorá vzniknutý bioplyn spaľuje za účelom výroby elektriny a tepla. Po realizácii navrhovanej zmeny bude možné bioplyn čistiť na biometán a dodávať ho do distribučnej siete, s predpokladaným čiastočným znížením výkonu kogenerácie.

Digestát a nakladanie s ním teda nie je predmetom navrhovanej činnosti a bude prebiehať rovnakým spôsobom ako v súčasnosti a teda poznámky autora stanoviska k tejto problematike považujeme za nerelevantné. Zámerom navrhovateľa taktiež nie je výroba kompostu z digestátu.

S údajmi, ktoré autor pripomienky uvádza v jej posledných častiach v plnom rozsahu súhlasíme, a sú uvedené a zohľadnené aj v príslušných relevantných kapitolách predloženého Zámeru navrhovanej činnosti. Objektívne možno konštatovať, že navrhovaný systém čistenia bioplynu je environmentálne prijateľným riešením, vo svete v praxi odskúšané a overené. Navrhovaná činnosť z časti prispeje k odklonu od závislosti SR od fosílnych palív dovážaných zo zahraničia čo je nesporne významným prínosom projektu a to aj na úrovni emisií do ovzdušia, pričom uvádzané negatívne vplyvy spojené s čistením bioplynu sú v tejto komparácii prakticky zanedbateľné.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Stanovisko berie na vedomie. Nakladanie s digestátom je podrobne rozpracované v kapitole 4.2.5. predloženého zámeru, z čoho je zrejmé, že realizovaním navrhovanej činnosti dôjde k navýšeniu produkcie digestátu. Navrhovateľ v navrhovanej činnosti neuvažuje s iným spôsobom nakladania s digestátom ako doteraz, t.j. prevádzka BPS Ožďany I. má zabezpečený odvoz digestátu jednotlivými odberateľmi. Tie ho aplikujú na poľnohospodárske plochy ako hnojivo v súlade s aktuálnym plánom hnojenia. Realizácia navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na súčasný spôsob nakladania s digestátom, koncový sklad disponuje dostatočnou kapacitou aj v prípade navýšenia produkcie digestátu vplyvom aplikácie odpadov do procesu BPS.

Vyjadrenie ZDS:

Vzhľadom na nedostatočnosť vyhodnotenia vplyvov na životné prostredie (zhutnené v druhom, zvýraznenom, odstavci) požadujeme ďalšie posudzovanie zámeru hodnotením vplyvov na životné prostredie, pričom vyhodnotenie z hľadiska obsahu druhého odstavca tohto stanoviska bude v rozsahu hodnotenia uvedené ako osobitná požiadavka.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Vplyvy navrhovanej činnosti sú v Zámere navrhovanej činnosti jasne a zrozumiteľne opísané v kap.

"4. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie" v súlade s požiadavkami zákona č. 24/2006 Z.z.

Autor stanovisko nijako nešpecifikuje dôvod považovania vyhodnotenia vplyvov na životné prostredie za nedostatočný (nie je ani zrejmé, čo sa myslí pod „zhutnené v druhom zvýraznenom odstavci“), uvedená pripomienka preto nie je dôvodná pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti.

Vyhodnotenie príslušným orgánom :

Vyhodnotenie vplyvov na životné prostredie je podrobne spracované v kapitole 4 zámeru a opatrenia na zmiernenie vplyvov na životné prostredie v kapitole 4.10. Zo stanoviska ZDS nie je jasné, ktoré vplyvy na životné prostredie nie sú dostatočne vyhodnotené.

Stanovisko ZDS:

- Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov je základným legislatívnym nástrojom odpadového hospodárstva. Podľa hierarchie odpadového hospodárstva je zneškodňovanie odpadu až na poslednom mieste v prioritách nakladania s odpadom. Reálne je to však na Slovensku najčastejšie používaný spôsob nakladania s odpadom. Príčinou tohto stavu je prevažne lineárny ekonomický model súčasnej spoločnosti. Ťažíme prírodné zdroje, odnášame ich na opačný koniec sveta, kde sa z nich vyrábajú výrobky. Tie sú distribuované do ďalších kútov sveta, kde ich spotrebitelia kúpia, použijú a vyhodia. Tak vzniká odpad a suroviny vo forme produktov končia na skládkach, v spaľovniach či pohodené vo voľnej prírode.

Žiadame v projekte riešiť výrazný odklon od zneškodňovania odpadu skládkovaním v súčasnosti (lineárna ekonomika) a posunutie odpadového hospodárstva smerom k modelu založenom na cirkulárnej ekonomike – pomocou účinného zhodnocovania materiálov v odpade. Takto sa výrazne minimalizuje odpad a náklady na vstupné materiály i energiu, potrebné pre výrobu nových výrobkov. Navrhovaná činnosť prispieva k plneniu cieľov v oblasti triedenia a recyklácie komunálnych odpadov, ktoré ako členská krajina EÚ musíme splniť: do roku 2035 budeme triediť a recyklovať 65 % komunálnych odpadov, v roku 2035 bude skládkovaných iba 10 % komunálnych odpadov.

Do pozornosti kladieme Akčný plán pre zavedenie cirkulárnej ekonomiky (https://ec.europa.eu/environment/strategy/circular-economy-action-plan_sk); ktorý je plánom Európskej únie pre vysporiadanie sa s ekologickými dôsledkami nevhodných odpadových politík.

Akým spôsobom prispieva navrhovateľ k riešeniu problematiky odpadov?

Vyjadrenie navrhovateľa:

Realizácia navrhovanej činnosti bude vytvárať podmienky dodržiavania Hierarchie odpadového hospodárstva v zmysle §6 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, čo môžeme charakterizovať ako environmentálny prínos pre zvyšovanie podielu zhodnocovania odpadu, ktorý patrí k jedným z hlavných cieľov odpadového hospodárstva Slovenskej republiky, ako aj k spoločným environmentálnym cieľom Slovenskej republiky a Európskej únie.

Vyhodnotenie príslušným orgánom :

Navrhovaná činnosť zabezpečí energetické zhodnotenie biologicky rozložiteľných odpadov, čím sa obmedzí skládkovanie biologicky rozložiteľných odpadov.

Podľa §17 ods.1 a ods.2 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. „Každý je povinný, predovšetkým opatreniami priamo pri zdroji, prechádzať znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia a minimalizovať nepriaznivé dôsledky svojej činnosti na životné prostredie.“; podľa §2 písm.d zákona EIA č.24/2006 Z.z. je účelom a zmyslom procesu EIA aj „určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia“ – t.j. hovorovo tzv. zmiernujúce alebo kompenzačné opatrenia. V danom prípade nám ide o to, aby s pokračujúcim rozvojom hlavnej činnosti navrhovateľa (narábanie s odpadom) venoval dostatočnú pozornosť, úsilie a prostriedky na primeranú obnovu a údržbu svojho areálu. Žiadame preto v tomto smere určiť primerané kompenzačné opatrenia, ktoré by mal navrhnuť sám navrhovateľ; ako primerané a vhodné sa nám javí určiť realizáciu líniovej obvodovej izolačnej zelene a vnútroareálových zelených plôch a dlhodobú starostlivosť o ňu.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Opatrenia na predchádzanie znečisťovania alebo poškodzovania životného prostredia a minimalizácie nepriaznivých dôsledkov navrhovanej činnosti sú jasne, primerané predmetu riešenej činnosti a zrozumiteľne opísané v Zámere navrhovanej činnosti v kap."4.10 Opatrenia na zmiernenie vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie" v súlade s požiadavkami zákona č. 24/2006 Z. z.. Vzhľadom na lokalizáciu navrhovanej činnosti v jestvujúcom areáli bioplynovej stanice a skutočnosti, že plynové potrubie pre vyvedenie biometánu nespôsobí žiadny trvalý záber pôdy alebo jej znehodnotenie je navrhovanie kompenzačných opatrení nedôvodné.

Vyhodnotenie príslušným orgánom :

Opatrenia na zmiernenie vplyvov na životné prostredie sú podrobne a dostatočne rozpracované v kapitole 4.10 predloženého zámeru.

Vyjadrenie ZDS:

Žiadame, aby zmiernujúce opatrenia určené v rozhodnutí ako záväzné podmienky podľa §29 ods.13 zákona EIA obsahovali aj:

I. prvky zelenej infraštruktúry a obnovy biodiverzity podľa §2 písm. zh až zj zákona OPK č.543/2002 Z.z.:

- Navrhovateľ zabezpečí aby areál prevádzky bol lemovaný drevinami z dôvodu zabezpečenia zachytu prašnosti a hluku z prevádzky „Zariadenie na zber, výkup a zhodnocovanie odpadov a spracovanie starých vozidiel Banská Bystrica (cementáreň)“ do okolitého prostredia (zelený plot) .
- Pri rekonštrukcii rozostavenej administratívnej budovy navrhovateľ zabezpečí energetickú efektivitu navrhovaných konštrukčných úprav a tepelno-technických riešení, ktorá bude navrhnutá v zmysle zákona NR SR č.555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášky MŽP SR č. 532/2002 Z. z. a vyhlášky MDVRR SR č. 364/2012 Z. z., tak, aby sa dosiahlo projektové a normované energetické hodnotenie budovy aspoň na úrovni nárokov kategórie podľa §3 ods.5 písm. i zákona NR SR č.555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (nevýrobné budovy spotrebúvajúce energie)
- Navrhovateľ taktiež pri rekonštrukcii rozostavenej administratívnej budovy vykoná technickú prípravu k inštalácii zelenej strechy alebo fotovoltaických panelov na strechu rozostavenej administratívnej budovy alebo na strechu

budovy v areály prevádzky, ktorá je vhodnejšia na realizáciu fotovoltaiických panelov a to na miestach, kde to bude z hľadiska statického posúdenia a efektívneho využitia slnečného potenciálu možné a účelné.

- Navrhovateľ rozdelí funkčne plochy prevádzky podľa potreby využitia prevádzky na nespevnené plochy a spevnené plochy. Spevnené plochy realizovať ako priepustné (napr.: štrk, riečny kameň, drvený kameň v kombinácii s izoláciou zachytávajúcou ropné deriváty) alebo nepriepustné v rámci priestorov, kde sa bude manipulovať s nebezpečnými odpadmi (napr.: betón, asfalt alebo iná celistvá vrstva).
- Na nevyužitých nespevnených plochách realizovať sadové úpravy vysiatím lúčnych trávnych porastov.

II. opatrenia ochrany vôd podľa §5 až §11 Vodného zákona

III. opatrenia realizácie Programu odpadového hospodárstva

IV. opatrenia realizácie obehového hospodárstva

Vyjadrenie navrhovateľa:

Uvedená časť stanoviska má povahu pripomienky adresovanú k rozhodnutiu z procesu zisťovacieho konania EIA, pričom jeho vypracovanie a obsahová, resp. formálna náplň je v kompetencii príslušného orgánu a preto sa k tomuto nebudeme bližšie vyjadrovať.

Potrebné je podotknúť, že podľa nášho názoru by príslušný orgán na zoznam environmentálnych opatrení prezentovaných ZDS nemal prihliadať a to z dôvodu, že majoritná časť týchto bodov obsiahnutých na tomto webovom odkaze nie je adresných priamo pre navrhovanú činnosť, navyše autor tieto pripomienky používa paušálne pre všetky procesy EIA, do ktorých sa ako dotknutá verejnosť zapája. Dôkazom toho, že ZDS používa svoje stanoviská na akékoľvek činnosti EIA bez ich bližšieho preštudovania je aj bod uvedený vyššie v texte s nasledovným znením:

„Navrhovateľ zabezpečí, aby areál prevádzky bol lemovaný drevinami z dôvodu zabezpečenia záchytu prašnosti a hluku z prevádzky „Zariadenie na zber, výkup a zhodnocovanie odpadov a spracovanie starých vozidiel Banská Bystrica (cementáreň)“ do okolitého prostredia (zelený plot). Z uvedeného je zjavné, že táto požiadavka nemá nič spoločné s navrhovanou činnosťou. Rovnako všetky ďalšie uvedené body sú v kontexte navrhovanej činnosti nezmyselné.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

I.

-nejedná sa navrhovanú činnosť o zariadenie na zber, výkup a zhodnocovanie odpadov a spracovanie starých vozidiel Banská Bystrica (cementáreň), požiadavka je neopodstatnená

- pri predmetnom zámere sa nejedná o rekonštrukciu administratívnej budovy – požiadavka je neopodstatnená

-navrhovaná činnosť nerieši plochy prevádzky ani sadové úpravy – požiadavka je neopodstatnená

II.

-opatrenia na ochranu vôd sú dostatočne navrhnuté v kapitole 4.10 zámeru

III., IV.

-navrhovaná činnosť je v súlade s cieľmi a opatreniami určenými a navrhnutými v Programe odpadového hospodárstva SR a Banskobystrického kraja. Opatrenia navrhnuté v kapitole 4.10 zámeru ohľadne nakladania s odpadmi z výstavby a činnosti prevádzky sú navrhnuté tak, aby bola dodržaná hierarchia odpadového hospodárstva.

Vyjadrenie ZDS:

Best-practices zo Slovenska

Na základe pripomienok a požiadavok Združenia domových samospráv boli realizované vyššie uvedené požiadavky, z ktorých niektoré uvádzame ako referencie tzv. best-practices:

- Zberný dvor v kostolných Kračanoch pri Dunajskej Strede

Ako inšpiráciu uvádzame realizáciu zberného dvora v Kostolných Kračanoch, kde zberný dvor vznikol revitalizáciou starého družstva v jeho priemyselnej časti.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Uvedená pripomienka má informatívny charakter a nepojednáva k predmetu navrhovanej činnosti.

Vyhodnotenie príslušným orgánom : Berie na vedomie.

Vyjadrenie ZDS:

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS <https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in>, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Bez komentára.

Vyhodnotenie príslušným orgánom: Berie na vedomie.

Vyjadrenie ZDS: Pri určení týchto opatrení je treba v zmysle §29 ods.3 zákona EIA vychádzať aj z návrhov verejnosti; náš zoznam opatrení a pripomienok je zverejnený tu: <https://enviroportal.org/portfolio-items/vseobecne-pripomienky-zds>. Na tento zoznam v plnom rozsahu odkazujeme ako nedeliteľnú súčasť tohto vyjadrenia a ako na pomôcku pre navrhovateľa aj úrad.

Odporúčame, aby vplyv predmetného zámeru na životné prostredie bol vyhodnotený z nasledovných hľadísk, ktoré preukážu súlad s povinnosťami podľa osobitných zákonov:

1. Podrobne rozpracovať a vyhodnotiť v textovej aj grafickej časti dopravné napojenie, ako aj celkovú organizáciu dopravy v území súvisiacom s navrhovanou činnosťou v súlade s príslušnými normami STN a Technickými podmienkami TP 09/2008, TP 10/2008. Žiadame vyhodnotiť dopravno – kapacitné posúdenie v súlade s príslušnými normami STN a metodikami (STN 73 6102, STN 73 6101, Technické podmienky TP 10/2010, Metodika dopravno-kapacitného posudzovania vplyvov veľkých investičných projektov) pre existujúce križovatky ovplyvnené zvýšenou dopravou navrhovanej stavby a zohľadniť širšie vzťahy vychádzajúce z vývoja dopravnej situácie v dotknutom území, z jej súčasného stavu a aj z koncepčných materiálov mesta zaoberajúcich sa vývojom dopravy v budúcnosti (20 rokov od uvedenia stavby do prevádzky). Žiadame tak preukázať, že nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku dynamickej dopravy.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Súčasný dopravný napojenie v predmetnom území zostane nezmenený, navrhovaná činnosť na toto nemá žiadny vplyv a preto uvedenú pripomienku hodnotíme ako nerelevantnú.

V rámci posudzovania vplyvov na životné prostredie navyše nie je relevantné hodnotiť zariadenia, infraštruktúru a systémy technologického vybavenia pozemných komunikácií (TP 09/2008), resp. inteligentné dopravné systémy a dopravné technologické zariadenia (TP 10/2008).

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Dopravné napojenie je opísané zámere navrhovanej činnosti. Trasovanie dopravy k umiestneniu navrhovanej činnosti je graficky znázornené v mapovej prílohe zámeru. Realizáciou navrhovanej činnosti nedochádza k navýšeniu intenzity dopravy, nakoľko dôjde len k nahradeniu časti vstupnej biomasy novými materiálmi – odpadmi. Vyhodnotiť dopravno- kapacitné posúdenie je neopodstatnené.

2. Overiť výpočet potrebného počtu parkovacích miest v súlade s aktuálnym znením príslušnej normy STN 73 6110. Žiadame tak preukázať, že nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku statickej dopravy.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovaná činnosť nemá vplyv na parkovacie stojiská. Uvedenú požiadavku preto hodnotíme ako nerelevantnú.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Realizáciou navrhovanej činnosti nedochádza k zmene súčasného stavu statickej dopravy. Pripomienka je neopodstatnená.

3. Overiť obsluhu územia verejnou hromadnou dopravou; žiadame, aby príslušná zastávka hromadnej dopravy bola maximálne v 5-minútovej pešej dostupnosti a preukázať tak znižovanie zaťaženia územia dopravou vytvorením predpokladov na využívanie hromadnej dopravy.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovaná činnosť sa týka jestvujúcej prevádzky súčasne vzhľadom na jej predmet opísaný v zámere, nie je táto pripomienka relevantná.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Vzhľadom na to že činnosť bude realizovaná v existujúcej prevádzke je uvedená pripomienka neopodstatnená.

4. Vyhodnotiť dostatočnosť opatrení v zmysle spracovaného dokumentu ochrany prírody podľa §3 ods.3 až ods.5 zákona OPK č.543/2002 Z.z.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Z povahy predmetu navrhovanej činnosti spracovanie dokumentu ochrany prírody nepovažujeme za potrebné.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Priamo na dotknutom území, kde bude umiestnená biometánová stanica sa pôvodná fauna ani flóra nevyskytuje. Ide o územie výrazne pozmenené ľudskou činnosťou a využívané na priemyselnú resp. poľnohospodársku činnosť. Opatrenia v zámere na ochranu bioty sú dostatočné. Uvedená pripomienka je neopodstatnená

5. Vyhodnotiť súlad výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti s ochranou zelene v súlade s normou STN 83 7010 Ochrana prírody, STN 83 7015 Práca s pôdou, STN 83 7016 Rastliny a ich výsadba a STN 83 7017 Trávniky a ich zakladanie tak, aby sa preukázala ochrana krajinných zložiek v zmysle zákona OPK č.543/2002 Z.z.; preukázať ochranu existujúcej zelene, a to počas výstavby a aj prevádzky stavby.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Realizácia navrhovanej činnosti si vyžiada minimálne odstránenie náletovej dreviny a výrub drevných porastov, pričom realizácia činnosti bude v dotknutom území vykonávaná v súlade s príslušnými legislatívnymi predpismi a technickými normami Slovenskej republiky.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Vplyv navrhovanej zmeny na faunu a flóru je zanedbateľný, nakoľko nedôjde k odstráneniu pôvodnej vegetácie a nevyskytujú sa tu žiadne vzácne biotopy ani chránené druhy. V rámci sadových úprav je už vykonané ozelenenie plôch a sadové úpravy s výsadbou stromov, ktoré začlenili BPS do okolitého rázu krajiny. Platnú legislatívu v oblasti ochrany prírody je navrhovateľ povinný dodržiavať. Pripomienka je neopodstatnená.

6. Vizualizácia klimatických zmien na Slovensku v čiarovom kóde: vedci analyzovali dáta za roky 1908 až 2018 a výsledky spracovali do tohto grafu; každý pásik predstavuje jeden rok a jeho farba a intenzita udáva charakter tohto roka. Modrý znamená ochladenie a červený znamená oteplenie od dlhodobého priemeru; výraznosť farby zase naznačuje veľkosť tejto odchýlky. (viac info: <https://showyourstripes.info/>)

Z odborného výskumu think-thanku OBC TransEuropa vyplynulo, že Na Slovensku bola priemerná ročná teplota v období od 2009 do 2018 o 2,51 stupňa Celzia vyššia ako v roku 1960. Z grafického znázornenia je vidno, že práve Slovensko je regiónom, ktoré sa v rámci Európy otepľuje najviac a teda je aj najviac postihnuté dôsledkami klimatickej krízy. Think-thank OBC TransEuropa vyvracia argument, že otepľovanie sa týka predovšetkým miest, nakoľko otepľovanie je rovnako rýchle v mestách ako na vidieku. Slovensko je typické svojimi lesmi; avšak ani ich existencia nedokáže kompenzovať klimatické zmeny. Zdá sa, že vplyv je presne opačný, že klimatické zmeny ohrozujú lesy oveľa viacej ako sme si doteraz pripúšťali a celospoločenské snahy o ochrany lesov majú ďalekosiahlejšie súvislosti ako sa doteraz predpokladalo a pripúšťalo. Otepľovanie v Európe od roku 1960. Červenou farbou sú znázornené oblasti, kde sa oteplilo najviac, zelenou najmenej [European Data Journalism]:

Z uvedeného zároveň vyplýva, že aplikácia mitigačných a adaptačných opatrení je záležitosťou týkajúca sa skutočne všetkých a je potrebné, aby každý jeden zámer obsahoval výrazné adaptačné a mitigačné opatrenia. Je potrebné tak urobiť aj vo vzťahu záväzkov Slovenska zabezpečiť uhlíkovú neutralitu do roku 2050, čo je aktivita, s ktorou treba začať ihneď. Žiadame preto vyhodnotiť umiestnenie zámeru z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímkovaním (infračervené snímkovanie voľne k dispozícii zo satelitu LANDSAT-8: https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-eros-archive-landsat-archives-landsat-8-oli-operational-land-imager-and?qt-science_center_objects=0#qt-science_center_objects) a porovnať s mapou vodných útvarov (<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/wise-wfd-spatial-1>), mapami sucha (<http://www.shmu.sk/sk/?page=2166>) ako aj s mapami zrážok a teploty vzduchu (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=klimat_mesacnemapy); na základe ich vyhodnotenia navrhnúť vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia podľa strategického dokumentu Slovenskej republiky „Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“ schválený uznesením vlády SR č. 148/2014 do nasledujúcich stupňov projektovej dokumentácie projektu.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovaná činnosť nebude negatívnym spôsobom ovplyvňovať jestvujúce tepelné charakteristiky daného územia. Všetky vplyvy navrhovanej činnosti, vrátane vplyvov na vodné pomery, boli v súlade s princípmi posudzovania vplyvov na životné prostredie podrobne diskutované v príslušných kapitolách textu zámeru navrhovanej činnosti. Záujmom navrhovateľa je dosahovanie súladu so všetkými relevantnými národnými a nadnárodnými koncepciami zabezpečujúcimi vysokú ochranu zložiek životného prostredia, vrátane prijatých stratégií na ochranu klímy. Práve z uvedeného dôvodu navrhovateľ pristupuje k navrhovanej činnosti, s cieľom dosahovať vysokú ochranu všetkých zložiek životného prostredia k čomu boli v zámere navrhnuté príslušné opatrenia.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Dodržanie podmienok uvedených vo výroku rozhodnutia zabezpečí ochranu všetkých zložiek životného prostredia. Pri vypracovaní ďalších stupňoch projektovej dokumentácie musí byť zabezpečený súlad s týmto rozhodnutím a jeho podmienkami.

7. Dôsledne rešpektovať a postupovať podľa Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES; najmä vyhodnotiť vplyv na životné prostredie a jeho zložky podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode, ktorá je transponovaná do národnej legislatívy a jej slovenská transpozícia je právne záväzná (<http://www.minzp.sk/oblasti/voda/implementacia-smernic-eu/>). Za týmto účelom žiadame vyhodnotiť primárne posúdenie vplyvov na vody príslušnými metodikami CIS pre aplikáciu Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES (http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/facts_figures/guidance_docs_en.htm) a tak preukázať, že v dôsledku realizácie zámeru nemôže byť zhoršená kvalita vôd a vodných útvarov; rovnako žiadame preukázať, že realizáciou zámeru sa nenaruší prirodzení vodná bilancia ani prirodzené odtokové pomery v území.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Vplyvy na povrchové a podzemné vody boli podrobne diskutované v rámci zámeru navrhovanej činnosti. Činnosť nie je v rozpore so smernicou EU o vodách.

Ku narušeniu prirodzenej vodnej bilancie a prirodzených odtokových pomerov v území dôjsť nemôže.

V rámci ďalšej fázy projektu budú striktné dodržané príslušné legislatívne predpisy a technické normy, ktoré zabezpečia vysokú ochranu kvality vôd v dôsledku realizácie navrhovanej činnosti v riešenom území.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Vplyv navrhovanej činnosti za dodržania podmienok určených v rozhodnutí nezhorší kvalitu vôd a vodných útvarov; ani sa nenaruší prirodzení vodná bilancia ani prirodzené odtokové pomery v území z dôvodu, že navrhovaná činnosť nebude vplývať na vodné pomery, nakoľko počas prevádzky biometánovej stanice nebude dochádzať k produkcii technologických odpadových vôd. Navrhovateľ je povinný dodržiavať platnú legislatívu v oblasti ochrany vôd, do ktorej je Rámcová smernica o vode transponovaná.

8. Dokumentáciu pre primárne posúdenie vplyvov na vody podľa §16a Vodného zákona v ďalšej projekčnej fáze žiadame spracovať metodikou (<http://www.jaspersnetwork.org/plugins/servlet/documentRepository/downloadDocument?documentId=441>).

Vyjadrenie navrhovateľa:

V súvislosti so začatím procesu posudzovania bol Zámer postúpený na OÚ BB a vyžiadané Záväzné stanovisko podľa uvedeného §16a Vodného zákona.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

V zmysle § 16 ods. 10 vodného zákona postupuje fyzická alebo právnická osoba podľa § 16a vodného zákona, ak má záujem realizovať trvalo udržateľné rozvojové činnosti človeka alebo ich zmeny, zmeny fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody alebo zmeny úrovne hladiny útvarov podzemnej vody. V zmysle § 16a ods. 1 vodného zákona v takom prípade požiada navrhovateľ orgán štátnej vodnej správy pred podaním návrhu na začatie konania o povolení takejto činnosti o vydanie rozhodnutia, či ide o činnosť podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona. Podľa § 28 vodného zákona je stavebník povinný požiadať orgán štátnej vodnej správy o vyjadrenie k zámeru stavby, či je predpokladaná stavba alebo zmena stavby možná z hľadiska ochrany vodných pomerov a za akých podmienok ju možno uskutočniť a užívať až pred zhotovením projektovej dokumentácie stavby alebo zmeny stavby. Nakoľko ide o samostatné konanie vyplývajúce z platnej legislatívy, považujeme predmetnú požiadavku za neopodstatnenú.

9. Definovať najbližšiu existujúci obytnú, event. inú zástavbu s dlhodobým pobytom osôb v okolí navrhovanej činnosti, vo väzbe na hlukové, rozptylové vplyvy, dendrologický posudok a svetlotechnický posudok a vyhodnotiť vplyv jednotlivých emisií a imisií na tieto oblasti s dlhodobým pobytom osôb a preukázať, že nebudú vystavený nadmernému zaťaženiu. Žiadame Výškovo aj funkčne zosúladiť s okolitou najbližšou zástavbou.

Vyjadrenie navrhovateľa:

V rámci predloženého zámeru bola uvedená odstupová vzdialenosť od najbližších sídelných objektov a táto bola vyhodnotená ako vyhovujúca.

Pre účely navrhovanej činnosti nie je, vzhľadom na jej predmet a parametre, relevantné vypracovávať rozptylovú štúdiu.

Zájmy zdravia obyvateľstva v súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti sú hájené príslušným orgánom (Úrad verejného zdravotníctva).

Vzhľadom na predmet navrhovanej činnosti považujeme vypracovanie dendrologického a svetlotechnického posudku za nerelevantné.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

V zámere je uvedená odstupová vzdialenosť od najbližších sídelných objektov. Požiadavka je neopodstatnená.

10. Vyhodnotiť a analyzovať čistotu ovzdušia a vplyv zámeru na neho; v tejto súvislosti osobitne analyzovať vplyv pevných častíc PM₁₀, PM_{2,5}. Vplyv PM₁₀ častíc na ľudské zdravie je pritom už dlhodobo považované za jedno z najpodstatnejších kritérií a parametrov emisných štúdií s vplyvom napríklad na alergické ochorenia, ktoré majú v súčasnosti stúpajúcu tendenciu. Okrem vyššej úmrtnosti zlá kvalita ovzdušia spôsobuje aj pokles našej schopnosti sústrediť sa, pracovať či častejšie absencie v práci a škole. Zvýšeným koncentráciám drobných prachových častíc PM_{2,5} je na Slovensku vystavená pätina obyvateľov, čo je omnoho viac ako 13-percentný priemer v Európe. Problém máme aj s prízemným ozónom. Výsledkom je minimálne 3800 predčasných úmrtí, strata produktivity a HDP. Zámer sa musí zaoberať zlepšením podmienok kvality ovzdušia.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Vplyvy navrhovanej činnosti sú v Zámere navrhovanej činnosti jasne a zrozumiteľne opísané v kap. "4. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie" v súlade s požiadavkami zákona č. 24/2006 Z.z.

Vyhodnotenie príslušným orgánom: Súčasný stav ovzdušia, vplyv navrhovanej činnosti na ovzdušie sú v zámere podrobne vyhodnotené. V zámere sú navrhnuté opatrenia na ochranu ovzdušia. Podmienky na ochranu ovzdušia sú uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

11. Overiť statiku stavby nezávislým oponentským posudkom a preukázať, že statika nie je v dôsledku podhodnotenia nebezpečná resp. v dôsledku nadmerného naddimenzovania príliš nezaťažuje územia a zložky životného prostredia.

Vyjadrenie navrhovateľa:

V štádiu posudzovania vplyvov na životné prostredie nie je možné požadovať statický posudok (resp. ani oponentský posudok), nakoľko ešte vo všeobecnosti nie je vypracovaná dokumentácia pre stavebné povolenie, a preto požiadavka na nezávislý oponentský posudok je v tejto fáze prípravy činnosti neopodstatnená.

Vyjadrenie príslušného orgánu: V konaní podľa zákona č. 24/2006 Z. z. je žiadosť o statický posudok neopodstatnená.

12. Variantné riešenie okrem nulového variantu spracovať ešte aspoň v dvoch alternatívnych variantoch, tak aby sa naplnil účel zákona podľa §2 písm. c zákona EIA č.24/2006 Z.z. „objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom“.

Vyjadrenie navrhovateľa:

V súvislosti s vypracovaním Zámeru sme požiadali o upustenie od požiadavky variantného riešenia v zmysle § 22 ods. 6 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon EIA) pre navrhovanú činnosť, ktorej bolo zo strany dotknutého orgánu vyhovené (viď text. prílohy Zámeru). Uvedenú pripomienku považujeme za neopodstatnenú.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Na základe písomnej žiadosti navrhovateľa príslušný orgán podľa § 22 ods. 6 zákona o posudzovaní upustil od požiadavky variantného riešenia zámeru listom č. OU-RS-OSZP-2023/005404-002 zo dňa 07.02.2023

13. Vyhodnotiť zámer vo vzťahu s geológiou a hydrogeológiou v dotknutom území. Požadujeme spracovať aktuálny geologický a hydrogeologický prieskum a spracovaním analýzy reálnych vplyvov a uvedené zistenia použiť ako podklad pre spracovanie analýzy vplyvov navrhovaného posudzovaného zámeru v oblasti geológie a hydrogeológie.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovaná činnosť bola v predloženom zámere vyhodnotená vo vzťahu s geológiou a hydrogeológiou na základe dostatočných a aktuálnych informácií v primeranom rozsahu. Vzhľadom na charakter a rozsah navrhovanej činnosti máme za to, že spracovanie geologického a hydrogeologického prieskumu je neopodstatnené.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Vzhľadom na skutočnosť, že zmena navrhovanej činnosti bude realizovaná v existujúcich priestoroch a nová výstavba nebude potrebná, v súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti tiež nebudú realizované žiadne činnosti, ktoré by vplývali na horninové prostredie, horninové prostredie alebo geodynamické, či geomorfologické javy. Vzhľadom na výsledok zisťovacieho konania, považujeme vyhodnotenie vplyvov na horninové prostredie a hydrogeologické pomery územia v predloženom oznámení o zmene navrhovanej činnosti za dostatočné.

14. Žiadame doložiť hydraulický výpočet prietokových množstiev ORL, dažďovej a odpadovej kanalizácie a ostatných vodných stavieb a tak preukázať, že nedôjde k preťaženiu kanalizačnej siete a teda k zvýšeniu rizika záplav ako aj to, že kanalizácia bude účinná a spĺňať parametre podľa zákona o kanalizáciách č.442/2002 Z.z.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Vo vzťahu k predmetu navrhovanej činnosti ide o nerelevantnú požiadavku.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Navrhovaná činnosť nepredstavuje zmenu v produkcii odpadových vôd ani zmenu spôsobu nakladania s nimi. Spôsob odvádzania dažďových vôd sa v existujúcom areáli, v ktorom bude umiestená zmena navrhovanej činnosti, oproti súčasnosti nezmení. Plochy, na ktorých sa bude nakladať so znečisťujúcimi látkami, budú zabezpečené v súlade s ustanoveniami vodného zákona. navrhovanej činnosti sa nepredpokladá zmena odvádzania odpadových vôd ani zvýšenie produkcie odpadových vôd, ktoré by malo za následok preťaženie kanalizácie, považujeme uvedenú požiadavku za neopodstatnenú.

15. Skontrolovať hydraulický výpočet prietokových množstiev vodných stavieb majúci charakter dynamického výpočtu konštrukcie vodných stavieb, ktorý má vplyv napr. na určenie správneho profilu vodných stavieb (nielen veľkosť, ale aj tvar napríklad potrubí), pričom vypočítava priebeh prietoku vôd vo vodných stavbách počas relevantného času. Z environmentálneho hľadiska má tento výpočet vplyv na nasledovné:

o preukázanie, že stavba je správnym spôsobom pripojená a zásobovaná vodou

o preukázanie, že stavba je napojená na funkčnú a ekologickú kanalizáciu splaškových vôd

o zabezpečenie plynulého odtoku dažďových vôd v čase a prevencia náporových či povodňových vln s prípadným použitím vhodného technického riešenia tzv. odtokových brzd

o zabezpečenie primeranej hydraulickej sily v ORL a tak overenie jej účinnosti v celom priebehu času

o prípadné prehodnotenie veľkosti vodných stavieb (napr. veľkosť potrubia a retenčnej nádrže), kde sa dá dosiahnuť ich objemové zníženie a tak aj menší nápor na záber pôdy či menšie nároky na vstupy do výroby týchto vodných stavieb.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Uvedená požiadavka nie je relevantná vo vzťahu k navrhovanej činnosti, nakoľko jej predmetom nie je žiadna vodná stavba.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Požiadavka je neopodstatnená, nakoľko sa nejedná o vodnú stavbu.

16. Spracovať výpočet energetickej efektivity v zmysle vyhlášok č.35/2020 Z.z., č.324/2016 Z.z. a 364/2012 Z.z., ktorým sa vykonávajú zákony o energetickej hospodárnosti a certifikácii budov č.318/2019 Z.z., 300/2012 Z.z. a č.555/2005 Z.z. Súčasťou DSP majú byť nasledovné výpočty ako súčasť projektového energetického hodnotenia podľa §45 ods.2 písm.c Stavebného zákona:

- o tepelnotechnický návrh a posúdenie stavebných konštrukcií budovy (základné údaje, posúdenie t tepelnotechnických vlastností a hodnotenie podľa EN STN)

- o energetické posúdenie technického systému budovy a stanovenie potreby tepla a energie pre jednotlivé odberné miesta a energetické nosiče

- o posúdenie globálneho ukazovateľa výpočtom potreby dodanej energie, primárnej energie a emisií CO₂.

- o minimálnych tepelnoizolačných vlastností výpočtom (max. hodnota U)

- o určenie minimálnej teploty vnútorného povrchu

- o vypočítanie priemernej výmeny vzduchu

Vyjadrenie navrhovateľa:

Energetická efektivita nepatrí do kompetencií posudzovacieho orgánu EIA, ale stavebného úradu. Požiadavka je nad rámec zákona a nežadáva dôvod na pokračovanie v posudzovaní navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.. Uvedená požiadavka je navyše vo vzťahu k predmetu navrhovanej činnosti nerelevantná.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Vo vzťahu k predmetu navrhovanej činnosti je požiadavka je neopodstatnená.

17. Overiť návrh činnosti s územným plánom za predpokladu maximálnych intenzít predpokladaných činností aj v okolitom území. V tomto duchu následne preveriť aj všetky predchádzajúce body nášho vyjadrenia. Pri posudzovaní hodnotení súladu s územným plánom je dôležité zohľadňovať nielen stanovené regulatívy, ktoré sa týkajú technických riešení, ale rovnako aj ďalšie atribúty sociálnej a občianskej vybavenosti a charakteru územia a navrhovaného zámeru a to z hľadiska kumulácie a súbežného pôsobenia. Žiadame tak preukázať, že nedôjde k nadmernému zaťaženiu územia v rozpore s územným plánom.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovaná činnosti je v súlade s využívaním danej lokality v zmysle územného plánu obce. Pri spracovaní územného plánu sa berie do úvahy komplexné využitie územia a vzájomné vplyvy uvažovaných činností k ich vzájomnom kontexte, preto za predpokladu súladu navrhovanej činnosti s územným plánom nie je potrebné prehodnocovať samotný územný plán vo vzťahu k ďalším atribútom.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Navrhovaná činnosť je v súlade s platným územnoplánovacou dokumentáciou dotknutej obce Ožďany, nakoľko ide o areál už jestvujúcej bioplynovej stanice.

18. Preukázať spôsob plnenia povinností vyplývajúce zo zákona o odpadoch č.79/2015 Z.z. a uviesť navrhované opatrenia Programu odpadového hospodárstva SR (<https://www.enviroportal.sk/podnikatel/odpad/povinnosti-podnikatela>). Žiadame zapracovať záväzné opatrenia Programu odpadového hospodárstva SR (http://www.minzp.sk/files/sekcia-enviromentalneho-hodnotenia-riadenia/odpady-a-obaly/registre-a-zoznamy/poh-sr-2016-2020_vestnik.pdf) do zámeru a v ňom navrhovaných opatrení a preukázať tak plnenie záväzných zákonných povinností na úseku odpadového hospodárstva.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovaná činnosti je projektovaná v súlade s rešpektovaním relevantných ustanovení zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch ako v etape realizácie, tak aj budúcej prevádzky.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

navrhovaná činnosť je v súlade s cieľmi a opatreniami určenými a navrhnutými v Programe odpadového hospodárstva SR a Banskobystrického kraja. Opatrenia navrhnuté v kapitole 4.10 zámeru ohľadne nakladania s odpadmi z výstavby a činnosti prevádzky sú navrhnuté tak , aby bola dodržaná hierarchia odpadového hospodárstva.

19. Preukázať dôsledne ochranu poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy č.220/2004 Z.z. Žiadame overiť bonitu zaberaných poľnohospodárskych pôd a predložiť odôvodnenie nevyhnutnosti

takéhoto záberu. Žiadame overiť, že predložený zámer nie je situovaný na ornej pôde najvyššej kvality príslušného katastrálneho územia.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k porušeniu relevantných ustanovení zákona č. 220/2004 Z. z.. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k trvalému záberu pozemku, charakteru ornej pôdy.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k trvalému záberu pôdy charakteru zastavaných plôch a nádvorí v rámci areálu BPS Ožďany I. V prípade realizácie plynového potrubia pôjde len o dočasný záber pôdy vyplývajúci z výstavby.

20. Priemerný Slovák potrebuje pre svoj život 536 metrov štvorcových zemského povrchu; priemerný Brit 430, Fín až 2 459 metrov štvorcových (Eurostat za rok 2015, Land footprint, údaje nezahŕňajú poľnohospodárstvo). Človek postupne premieňa povrch, prispôbuje ho svojim potrebám. Inštitút Alternatives Economiques s využitím údajov Eurostatu vypočítal, že rozloha týchto umelých, človekom pretvorených oblastí, v rokoch 2009-2015 narástla v každej krajine Európskej únie – napriek hospodárskej kríze a v mnohých prípadoch (Grécko, Maďarsko, Estónsko) aj napriek poklesu obyvateľov. Štatistika zahŕňa len človekom významne pretvorené oblasti, ako mestá, komunikácie, športoviská či zalievané záhrady. Človek však využíva aj ďalšie oblasti pre získavanie zdrojov: na poľnohospodársku výrobu, priemysel a pod. Na Slovensku bol tento nárast druhý najväčší v EÚ – rozloha človekom pretvorených oblastí sa medzi 2009 – 2014 zvýšila o 14,9 percenta. Je možné preto dôvodne sa domnievať o neplnení povinnosti podľa §11 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. nezaťažovať územie nad únosnú mieru. Žiadame preto preukázať na úrovni obce/mesta, okresu, regiónu a štátu, že nie je možné projekt zrealizovať bez ďalšieho záberu prírodných plôch napríklad revitalizáciou a obnovou nevyužívaných priemyselných areálov, brownfieldov a podobne.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Uvedenú pripomienku považujeme za nerelevantnú.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Požiadavka je neopodstatnená, nakoľko navrhnutá činnosť sa bude realizovať v existujúcom areáli BPS.

Žiadame, aby navrhovateľ obnovil prirodzenú biodiverzitu dotknutého územia, čo najviac obnovil prirodzené funkcie narušeného ekosystému, čo najviac ochránil životné prostredie a kompenzoval tak ekologickú ujmu v dôsledku navrhovaného zámeru nasledovnými opatreniami.

1. Navrhnuť opatrenia zlepšujúce kvalitu ovzdušia a znižujúce koncentráciu pevných častíc PM10, PM2,5 ako aj koncentráciu benzénu, NO2 a CO; v tomto smere počas prevádzky vykonávať efektívne monitorovanie a v navrhnutých opatreniach robiť korekcie na základe aktuálnych výsledkov monitoringu ovzdušia. Žiadame konkretizovať tieto zlepšujúce opatrenia.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Vplyvy navrhovanej činnosti a opatrenia na ich minimalizáciu sú v Zámere navrhovanej činnosti jasne a zrozumiteľne opísané v kap. "4. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie" v súlade s požiadavkami zákona č. 24/2006 Z.z.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

V zámere sú navrhnuté opatrenia na ochranu ovzdušia. Podmienky na ochranu ovzdušia sú uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

2. Žiadame používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; žiadame uviesť aké recykláty a ako sa v zámere použijú. Požadujeme používanie recyklátov najmenej v rozsahu stavebných inertných odpadov do základov a terénnych úprav stavby; zmesy recyklátov živých materiálov zmiešaných s recyklovanými plastami; plastové recykláty napr. na retenčnú dlažbu alebo tepelnú či zvukovú izoláciu.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovaná činnosť umožní efektívne a environmentálne prijateľne zhodnotiť biologicky rozložiteľný odpad. Uvedenú požiadavku preto týmto považujeme za splnenú.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Uvedená požiadavka je vzhľadom na predmet zisťovacieho konania neopodstatnená.

3. Žiadame, aby parkovacie miesta boli riešené formou podzemných garáží pod objektami stavieb a povrch územia upravený ako lokálny parčík, maximálne pripúšťame využitie striech parkovacích domov ako zatravnených ihrísk či outdoorových cvičísk. V prípade nevyhnutnosti povrchovým státí ako aj na ploché strechy a iné spevnené vodorovné plochy požadujeme použitie drenážnej dlažby, ktoré zabezpečia minimálne 80% podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržania minimálne 8 l vody/m² po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území (www.samospravaydomov.org/files/retencna_dlazba.pdf).

Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státi.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Vo vzťahu k navrhovanej činnosti, považujeme danú pripomienku za nerelevantnú.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Uvedená požiadavka je vzhľadom na predmet zisťovacieho konania neopodstatnená.

4. Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE (<http://nwrm.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2>). Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle §3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: <http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach>. Vo všeobecnosti požadujeme realizáciu tzv. dažďových záhrad.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Vo vzťahu k predmetu navrhovanej činnosti považujeme uvedenú požiadavku za nerelevantnú

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Povinnosť navrhnuť opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu ich poškodzovania a ničenia podľa § 3 ods. 4 až 5 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, je v súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti neadekvátne. Taktiež požiadavka realizácie tzv. dažďových záhrad je vzhľadom na charakter zmeny navrhovanej činnosti neadekvátne. Z uvedeného dôvodu považujeme za neopodstatnené zapracovávať takúto podmienku do rozhodnutia.

5. Požadujeme, aby sa zámer prispôbil okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami na základe výpočtov podľa Vodného zákona, realizáciou zelenej infraštruktúry podľa §48 zákona OPK č.543/2002 Z.z. Táto zelená infraštruktúra by mala mať formu lokálneho parčíka, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových možnosti voľne prístupný zo všetkých smerov; okrem environmentálnych funkcií bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu; súčasťou parčíka je aj líniová obvodová izolačná zeleň. Z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy realizovať minimálne v rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí (<https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/metodicke-usmernenia-oznamenia-stanoviska-pokyny/standarty-minimalnej-vybavenosti-obci-pdf-1-95-mb>) a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Vo vzťahu k predmetu navrhovanej činnosti považujeme uvedenú požiadavku za nerelevantnú.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Uvedená požiadavka je vzhľadom na predmet zisťovacieho konania neopodstatnená.

6. Na horizontálne plochy (najmä strechy) žiadame aplikáciu zelených strešných krytín, ktoré plnia funkciu extenzívnej vegetačnej strechy.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Uvedenú požiadavku hodnotíme ako nerelevantnú vo vzťahu k navrhovanej činnosti.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Uvedená požiadavka je vzhľadom na predmet zisťovacieho konania neopodstatnená.

7. Na vertikálne plochy (napr. steny) žiadame aplikáciu zelených stien (napr. brečtany vhodné na takúto aplikáciu) za účelom lepšieho zasadenia stavby do biodiverzity prostredia.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Uvedenú požiadavku hodnotíme ako nerelevantnú vo vzťahu k navrhovanej činnosti.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Uvedená požiadavka je vzhľadom na predmet zisťovacieho konania neopodstatnená.

8. Na povrchy cestných komunikácií požadujeme použitie vodopriepustných asfaltov a betónov s prídavkom recyklovaných plastov.

Vyjadrenie navrhovateľa:

S cestnými komunikáciami sa v rámci navrhovanej činnosti neuvažuje a preto túto požiadavku hodnotíme ako nerelevantnú.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Uvedená požiadavka je vzhľadom na predmet zisťovacieho konania neopodstatnená.

9. Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bioodpadu označeného hnedou farbou. Preukázať prijatie opatrení garantujúcich zlepšenie reálnej recyklácie smerujúcej k „zero waste“ konceptu; tieto opatrenia žiadame špecifikovať a počas prevádzky monitorovať a zlepšovať.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovaná činnosť predstavuje doplnenie už zabehnutej prevádzky BPS, ktorá rešpektuje VZN dotknutej obce.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Navrhovateľ je v súlade s o zákonom 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov povinný nakladať v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a v súlade s VZN Obce Ožďany, t.j. je povinný sa zapojiť do separovaného zberu komunálneho odpadu v obci .

10. Žiadame vypracovať projekt dekonštrukcie projektu po jeho dožití a preukázať možnosť zhodnotenie a recyklácie jeho jednotlivých súčastí.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Predloženie projektu dekonštrukcie nie je povinným a ani štandardným krokom v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA). Uvedenú požiadavku preto hodnotíme ako neopodstatnenú.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Vypracovanie projektu dekonštrukcie projektu nie je povinnou súčasťou zámeru ani predmetom zisťovacieho konania, preto je uvedená požiadavka neopodstatnená.

11. V Bratislave žiadame zachovať územnú rezervu pre budúce metro/nadradený systém hromadnej dopravy.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovaná činnosť nie je lokalizovaná v Bratislave.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Požiadavka je neopodstatnená, nakoľko navrhovaná činnosť sa nenachádza v Bratislave.

Žiadame, aby navrhovateľ prispel k socio-ekonomickému rozvoju dotknutej obce realizáciou nasledovných opatrení:

1. Navrhovateľ vysadí v dotknutej obci/meste vzrastlé dreviny a to na verejných priestranstvách v obývaných častiach mesta/obce po dohode s orgánom ochrany prírody v zmysle Dokumentu starostlivosti o dreviny.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Uvedené nemá charakter pripomienky k obsahu navrhovanej činnosti, a preto uvedenú požiadavku hodnotíme ako nerelevantnú vo vzťahu k predmetu navrhovanej činnosti.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Požiadavka je neopodstatnená, nakoľko v rámci navrhovanej činnosti nedochádza k výrubu drevín a teda aj náhradnej výsadby a ani Obec Ožďany takúto požiadavku nevzniesla.

2. Žiadame, aby súčasťou stavby a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.). Týmto sa dosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu nielen pre danú lokalitu a mesto, ale hlavne zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Z technického hľadiska nie je reálne, aby bolo súčasťou prevádzky BPS umelecké dielo. Uvedenú požiadavku hodnotíme ako nerelevantnú.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Požiadavka je neopodstatnená, nakoľko je nereálne umiestniť umelecké dielo v prevádzke, ktorá má danú štruktúru objektov pre svoje potreby a požiadavky.

3. Vytvoriť podmienky pre kompostovanie rozložiteľného odpadu a vybudovať domácu kompostáreň slúžiacu pre potreby využitia rozložiteľného odpadu vznikajúceho pri prevádzke zámeru.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Uvedená požiadavka je vo vzťahu ku charakteru navrhovanej činnosti neopodstatnená. Samotná koncepcia BPS je o spracovaní rozložiteľného odpadu.

Vyhodnotenie príslušným orgánom:

Požiadavka je neopodstatnená nakoľko sa práve navrhovanou činnosťou zhodnocuje biologicky rozložiteľný odpad.

Zámer navrhovanej činnosti a oznámenie o zámere boli zverejnené na úradnej tabuli Obce Ožďany od 16.02.2023 do 10.03.2023.

Príslušný orgán na základe predloženého zámeru, a k nemu doručených stanovísk a podľa kritérií pre zisťovanie konaní podľa § 29 a uvedených v prílohe č.10 zákona č.24/2006 Z.z. zistil nasledovné skutočnosti:

Požiadavky na vstupy aj údaje o výstupoch sú vypracované len pre realizačný variant nulový variant, tzv. stav kedy by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

Požiadavky na vstupy:

Záber pôdy

Realizáciou navrhovanej činnosti (umiestnenie technológie BS) dôjde k trvalému záberu pôdy charakteru zastavaných plôch a nádvorí v rámci areálu BPS Ožďany I. V prípade realizácie plynového potrubia pôjde len o dočasný záber pôdy vyplývajúci z výstavby.

V prípade, že sa navrhovaná činnosť v predmetnej lokalite nerealizovala, je pravdepodobné, že stav riešených pozemkov zostane nezmenený.

Realizáciou navrhovanej činnosti (umiestnenie technológie BS) dôjde k trvalému záberu pôdy charakteru zastavaných plôch a nádvorí v rámci areálu BPS Ožďany I. V prípade realizácie plynového potrubia pôjde len o dočasný záber pôdy vyplývajúci z výstavby. V prípade, že sa navrhovaná činnosť v predmetnej lokalite nerealizovala, je pravdepodobné, že stav riešených pozemkov zostane nezmenený.

Surovinové zabezpečenie

Etapa výstavby

Pri výstavbe navrhovanej činnosti bude potrebný stavebný a konštrukčný materiál, ktorý bude zabezpečený dodávateľsky, resp. subjektom zabezpečujúcim výstavbu a inštaláciu predmetu navrhovanej činnosti (umiestnenie BS, výstavba plynového potrubia) navrhovanej činnosti.

Prevádzka navrhovanej činnosti

Hlavnou vstupnou surovinou navrhovanej technológie biometánovej stanice bude bioplyn, ktorý je produkovaný bioplynovou stanicou. Celkové množstvo bioplynu ktorý je v bioplynovej stanici produkovaný výrazne závisí na charaktere vstupných surovín a prevádzkových nastaveniach fermentačného procesu, najmä teploty (mezofilný, resp. termofilný systém).

Prebytočný bioplyn ktorý nebude čistený na biometán bude naďalej spaľovaný v kogeneračných jednotkách súčasným spôsobom pri súčasných podmienkach. Špecifickou vstupnou surovinou budú technické plyny (hlavne propán) pridávané k biometánu za účelom úpravy jeho vlastností tak, aby ho bolo možné distribuovať pomocou rozvodnej siete. Propán bude skladovaný v takom množstve, ktoré nie je rizikové a nebude spadať pod legislatívu zákona č. 128/2015 Z. z. o závažných priemyselných haváriách, kde skladovacia kapacita pre propán-bután je pre podnik kategórie A 50 ton. Spotreba týchto plynov nie je v súčasnosti bližšie špecifikovaná, závisí na požiadavkách prevádzkovateľa distribučnej siete a bude teda upresnená v skúšobnej prevádzke zariadenia.

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde rovnako k vytvoreniu podmienok energetického zhodnotenia odpadov na báze vedľajších živočíšnych produktov v BPS, resp. dôjde v tomto smere k nahradeniu časti neodpadových vstupných surovín odpadovými materiálmi, pričom technologický proces fermentácie, ako aj celková kapacita vstupných surovín zostane navrhovanou zmenou nedotknutá. Parametre navrhovanej činnosti z hľadiska materiálovej bilancie procesu BPS:

Parameter Jestvujúci stav Stav po zmene

Celková kapacita prevádzky 22 300 t/rok 22 300 t/rok

Celkové množstvo zhodnocovaných odpadov 0 t/rok max. 10 950 t/rok

Kapacita spracováanej biomasy 50 t/deň 20 t/deň

Kapacita zhodnocovaných odpadov 0 t/deň max. 30 t/deň

Podiel zhodnocovaných odpadov 0 % 0 - 60 % hm. vstupu

Spolu [Σ] cca 50 t/deň 22 300 t/rok cca 50 t/deň 22 300 t/rok

Predmetom navrhovanej činnosti je k súčasnému sortimentu vstupných materiálov určených pre prevádzku BPS doplniť zhodnocované odpady. Ako ale bolo uvedené, maximálna spracovateľská kapacita prevádzky sa týmto nezvyšuje, zhodnotiteľné odpady budú slúžiť ako náhrada za vstupnú (neodpadovú) surovinu – biomasu (napr. kukuričnú siláž, trávnu senáž, hnoj, hnojovicu, glycerín) tzn. že dôjde k produkcii bioplynu aj z odpadov, pričom kvalita bioplynu sa týmto nezmení. To aké suroviny vstupujú do fermentačného procesu ovplyvňuje kvantitatívne množstvo t.j. výťažnosť bioplynu avšak nie jeho kvalitatívne vlastnosti. Uvedená skutočnosť už bola v praxi overená na viacerých prevádzkach BPS na území SR, ale aj vo svete, kde sa navrhovaný sortiment odpadov bežne pre tieto účely používa.

Vstupné odpady sa na bioplynovej stanici nezhrmažďujú, ale hneď po dovoze a vstupnej kontrole v rámci povinností vyplývajúcich zo zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a udelených povolení, sú dávkované do procesu cez príslušné dávkovacie zariadenia.

Celková skladba odpadov, ktoré budú po realizácii navrhovanej činnosti spracovávané (zhodnocované) :

Kód odpadu Názov odpadu Kategória

02 01 Odpady z poľnohospodárstva, záhradníctva, lesníctva, poľovníctva a rybárstva O

02 01 01 Kaly z prania a čistenia O

02 01 03 Odpadové rastlinné pletivá O

02 01 06 Zvierací trus, moč a hnoj (vrátane znečistenej slamy), kvapalné odpady oddelene zhromažďované a spracúvané mimo miesta ich vzniku O

02 01 07 Odpady z lesného hospodárstva O

02 03 Odpady zo spracovania ovocia, zeleniny, obilnín, jedlých olejov, kakaa, kávy, čaju a tabaku, odpad z konzervárenského a tabakového priemyslu, výroby kvasníc a kvasničného extraktu, prípravy melasy a fermentácie O

02 03 01 Kaly z prania, čistenia, lúpania, odstredovania a separovania O

02 03 04 Látky nevhodné na spotrebu alebo spracovanie O

02 03 05 Kaly zo spracovania kvapalného odpadu v mieste jeho vzniku O

02 04 Odpady z cukrovarníckeho priemyslu

02 04 03 Kaly zo spracovania kvapalného odpadu v mieste ich vzniku O

02 05 Odpady z mliekarského priemyslu

02 05 01 Látky nevhodné na spotrebu alebo spracovanie O

02 06 Odpady z pekárenského a cukrárenského priemyslu

02 06 01 Materiály nevhodné na spotrebu a spracovanie O

02 06 03 Kaly zo spracovania kvapalného odpadu v mieste jeho vzniku O

02 07 Odpady z výroby alkoholických a nealkoholických nápojov

02 07 01 Odpad z prania, čistenia a mechanického spracovania surovín O

02 07 02 Odpad z destilácie liehu O

02 07 03 Odpad z chemického spracovania O

02 07 04 Materiály nevhodné na spotrebu a spracovanie O

02 07 05 Kaly zo spracovania kvapalného odpadu v mieste ich vzniku O

03 03 Odpady z výroby a spracovania celulózy, papiera a lepenky

03 03 11 Kaly zo spracovania kvapalného odpadu v mieste jeho vzniku iné ako uvedené v 03 03 10 O

19 Odpady zo zariadení na úpravu odpadu, z čistiarní odpadových vôd mimo miesta ich vzniku a z úpravní pitnej vody a priemyselnej vody

19 08 Odpady z čistiarní odpadových vôd inak nešpecifikované O

19 08 05 Kaly z čistenia komunálnych odpadových vôd O

19 08 12 Kaly z biologickej úpravy priemyselných odpadových vôd iné ako uvedené v 19 08 11 O

20 Komunálne odpady

20 02 Odpady zo záhrad a z parkov vrátane odpadu z cintorínov

20 02 01 Biologicky rozložiteľný odpad O

Navrhovaný sortiment zhodnocovaných odpadov, ktorý je predmetom zisťovacieho konania je možné považovať za štandardný rozsah odpadov, ktoré sa v súčasnosti zhodnocujú v rámci prevádzok bioplynových staníc inštalovaných na území SR.

Spôsob nakladania so vstupnými surovinami a odpadmi z hľadiska opatrení proti zápachu

Doplnenie sortimentu vstupných surovín o ďalšie zhodnocované odpady v rámci riešenej prevádzky BPS a navýšenie ich množstva nebude mať za následok skladovanie týchto surovinových vstupov fermentačného procesu v rámci areálu BPS. Tieto suroviny sa budú priväzovať od externých dodávateľov a okamžite po prijatí budú aplikované do technologického procesu (príslušného dávkovacieho, resp. spracovateľského zariadenia) BPS.

V rámci prevádzky BPS sú prijaté nasledujúce opatrenia vyplývajúce z legislatívnych povinností pre prevádzkovateľov BPS v zmysle prílohy č. 7 k vyhláske č. 410/2012 Z. z., časť II., bod 6 na zamedzenie šírenia zápachu:

- Prekrytie dopravovaných tuhých vstupných materiálov, ktoré sú kritické z hľadiska zápachu počas prepravy na nákladných vozidlách
- Prepravovanie kvapalných odpadov v uzavretých cisternách
- Pravidelná údržba vozidiel spočívajúca v čistení znečistených častí vozidla, ktoré by počas prepravy mohli spôsobovať zápach
- Zabezpečenie pravidelného čistenia manipulačných plôch prevádzky
- V čase keď neprebíha dávkovanie vstupných materiálov uzavrieť dávkovacie zariadenie (dávkovacie zariadenie je otvorené len v čase nevyhnutnom pre dávkovanie surovín do procesu výroby bioplynu)
- Plnenie vstupných kvapalných surovín z mobilného zariadenia do zásobného zariadenia vstupných surovín vykonať podhľadino, hadicou s prírubovými spojeniami a účinným tesnením

- V čase keď neprebíha prečerpávanie vstupných materiálov uzavrieť príslušnú nádrž/zariadenie poklopom (nádrže/zariadenia sú otvorené len v čase nevyhnutnom pre dávkovanie surovín do procesu výroby bioplynu)

Výstupný produkt - digestát

- Zabezpečiť dodržiavanie prevádzkového poriadku, z ktorého vyplýva určenie správneho pomeru vstupných surovín (dodržiavanie pomeru C/N),
- Dodržiavať prísne riadený fermentačný proces (teplota) s dostatočnou zdržnou dobou v závislosti od pomeru vstupných surovín na zabezpečenie úplnej stabilizácie digestátu,
- Zabezpečiť dostatočné rozloženie organického zaťaženia pri fermentácii na zabezpečenie vzniku kvalitnejšieho a stabilnejšieho digestátu,

Preprava digestátu

- Zabezpečiť pravidelné čistenie dopravných prostriedkov
- Digestát prepravovať len v uzatvorenom cisternovom vozidle

Aplikácia digestátu na poľnohospodársku pôdu

- Po aplikácii digestátu na pôdu zabezpečiť jeho okamžité zapracovanie do pôdy

V navrhovanom sortimente odpadov na zhodnocovanie nie sú odpady vyžadujúce hygienizáciu alebo tlakovú sterilizáciu, ktoré by mohli potenciálne spôsobovať komplikácie spojené najmä so zápachom.

Prevádzkou navrhovanej činnosti dôjde k zmene v nakladaní s vyprodukovaným bioplynom, ktorý je vstupnou surovinou (medziproduktom) pre ďalšie procesy. K súčasnému spôsobu nakladania s ním – spaľovanie v kogeneračnej jednotke za účelom výroby elektrickej energie a tepla pribudne možnosť výroby biometánu a jeho dodávanie do rozvodnej siete. Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde rovnako k náhrade časti neodpadových vstupných surovín odpadovými materiálmi na prevádzke BPS. Celkové, v súčasnosti spracovávané, množstvo vstupných surovín sa realizáciou navrhovanej činnosti nezmení, odpady budú do zariadenia BPS vstupovať ako náhrada za primárnu vstupnú surovinu – biomasu (kukuričná siláž, trávna senáž a pod.). V prípade neuskutočnenia navrhovanej činnosti by sa v BPS nezhodnocovali vyššie uvedené odpady pričom by sa tak neprispelo k napĺňaniu cieľov odpadového hospodárstva SR a znížila by sa konkurenčná schopnosť a eventuálne aj ekonomická rentabilita prevádzky.

Energetické zdroje

Etapa výstavby

Predpokladané nároky na energetické zdroje predstavuje spotreba pohonných hmôt pre dopravné a stavebné mechanizmy a spotreba elektrickej energie pre stavebnú mechanizáciu a stavenisko počas výstavby.

Prevádzka navrhovanej činnosti

Navrhovaná činnosť bude predstavovať inštaláciu zariadenia na výrobu biometánu z bioplynu. Toto zariadenie bude vyžadovať energetické zdroje vo forme elektrickej energie.

Súčasťou technológie biometánovej stanice bude zároveň samostatne dodávaný kotol na spaľovanie, ktorý bude určený na produkciu tepla v systéme tepelnej regulácie celého procesu. Spotreba bioplynu v tomto zariadení závisí na vonkajších a prevádzkových podmienkach a nie je možné ju dopredu odhadnúť.

Zdrojom bioplynu bude existujúca bioplynová stanica

V rámci navrhovanej zmeny vznikne nárok na spotrebu energetických zdrojov a bližšie nešpecifikované množstvo surového bioplynu spaľovaného v zariadení na tepelnú reguláciu procesu. V prípade nerealizovania navrhovanej zmeny nedôjde k uvedeným potrebám energetických zdrojov.

Voda

Etapa výstavby

V čase výstavby stavebných objektov a inštalácie potrebného vybavenia bude spotreba pitnej vody viazaná prevažne na spotrebu vody stavebným personálom pre sociálne a pitné účely. Spotreba úžitkovej vody bude v tejto etape významne minimalizovaná, napríklad preferovaním dovozu mokrych zmesí (betónov), využitím prefabrikátov a pod. Zariadenia samotnej technológie budú dodávané vo forme jednotlivých komponentov/kontajnerov a montované priamo na mieste, pričom si ich inštalácia nebude vyžadovať spotrebu vody nad bežný rámec.

Prevádzka navrhovanej činnosti

Spotreba vody, ktorá je potrebná na činnosť pôvodnej bioplynovej stanice nebude navrhovanou zmenou dotknutá. Navrhované zariadenie nebude pre svoju činnosť vyžadovať technologickú vodu. Voda pre sociálne a hygienické účely bude zabezpečená z existujúcich zdrojov bioplynovej stanice, nebudú budované nové sociálne a hygienické zariadenia. Pitná voda je zabezpečená prevádzkovateľom formou balenej vody. Vzhľadom na skutočnosť, že

navrhovaná činnosť nebude predstavovať zmenu počtu zamestnancov nepredpokladáme významnú zmenu v množstve vody určenej pre ich spotrebu.

Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k zmene nárokov na spotrebu vody oproti súčasnému stavu, nakoľko zmena počtu zamestnancov sa nepredpokladá a samotná inštalácia a prevádzka biometánovej stanice potrebu vody nevyžaduje.

Plyn a zásobovanie teplom

Kogeneračné jednotky inštalované na prevádzke BPS sú producentom zvyškového tepla, ktoré sa využíva pre vlastné účely prevádzky. Zemný plyn sa na prevádzke BPS nevyužíva. Naopak, práve zmena činnosti je cieľená na to, aby bolo možno produkovaný bioplyn transformovať na biometán využiteľný odberateľmi pomocou distribučnej siete plynu.

Navrhovaná činnosť nebude v tomto ohľade odlišná od nulového variantu.

Dopravná a iná infraštruktúra

Napojenie areálu na dopravnú infraštruktúru

Lokalita navrhovanej činnosti je dobre prístupná po miestnej a účelovej komunikácii (poľná cesta) napojenej na cestu I. triedy I/16, ktorá smerom na východ vedie k okresnému mestu Rimavská Sobota a západných smerom k okresnému mestu Lučenec. Trasovanie dopravy k umiestneniu navrhovanej činnosti je graficky znázornené na priloženej mapej prílohe.

Statická doprava

Realizácia navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na súčasný počet zamestnancov prevádzky BPS a teda nedôjde ani k zmene súčasného stavu statickej dopravy v tomto areáli. Vzhľadom na uvedené, nie je bližšie analyzovaná ani osobná doprava súvisiaca s prevádzkou BPS.

Bilancia nákladnej dopravy

V súvislosti s prevádzkou navrhovanej činnosti nepredpokladáme navýšenie intenzity dopravy v predmetnej lokalite oproti súčasnému stavu, nakoľko dôjde len k nahradeniu časti vstupnej biomasy novými materiálmi – odpadmi. Nedôjde teda k celkovému navýšeniu množstva dopravovaných materiálov. V súčasnosti sa spracovacia kapacita bioplynovej stanice pohybuje na úrovni približne 22 300 ton neodpadového materiálu ročne.

Pri konzervatívnom uvažovaní maximálnej kapacity nákladných automobilov dovážajúcich materiál na úrovni 40 ton (neodpadový materiál) a 40 ton (odpadový materiál), predstavuje bilancia nákladnej dopravy približne 4 nákladné automobily denne (pri uvážení fondu pracovnej doby pre dovoz materiálov na 365 dní).

V súvislosti s odvozom materiálu (digestátu) taktiež nepredpokladáme navýšenie intenzity dopravy, nakoľko aj napriek čiastočne rozdielnemu percentuálnemu výťažku digestátu pri použití odpadov a poľnohospodárskych materiálov (uvedené ale závisí od druhu odpadu a celkovej skladby vstupy pri „kŕmení“ fermentov, čo je značne variabilné), nie je zmena natoľko významná, aby došlo k výraznej zmene v množstve prejazdov. Súčasná intenzita prejazdov v súvislosti s odvozom digestátu sa pohybuje na úrovni približne 5 nákladných automobilov denne.

V súvislosti s predmetom navrhovanej činnosti, ktorým je čiastočné nahradenie neodpadových vstupov odpadovými nedôjde k zvýšeniu transportu vstupných/výstupných materiálov do/z prevádzky BPS. Navrhovaná činnosť je totožná s nulovým variantom.

Nároky na pracovné sily

Etapa výstavby

Stavebné práce a inštaláciu navrhovanej činnosti bude realizovať vybraný dodávateľ disponujúci potrebnou kapacitou zamestnancov o požadovanej profesijnej skladbe.

Prevádzka navrhovanej činnosti

Samotná realizácia navrhovanej činnosti si nevyžiada žiadne zmeny z hľadiska súčasnej bilancie počtu zamestnancov prevádzky BPS Ožďany I. (2 zamestnanci).

Navrhovaná činnosť nebude v tomto ohľade odlišná od nulového variantu.

Údaje o výstupoch

pre realizačný variant a nulový variant, tzn. stav kedy by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

Emisie do ovzdušia

Etapa výstavby

Emisie počas realizačných prác budú predovšetkým súvisieť s realizáciou stavebných prác, ako aj so zvýšeným prejazdom ťažkých mechanizmov prevládajúcich jednotlivé komponenty sterilizačného zariadenia, v čoho dôsledku bude dochádzať k zvýšenej prašnosti v riešenom areáli a v okolí tohto areálu. Miera prašnosti bude závisieť od

okamžitých poveternostných pomerov – rýchlosti a smere prúdenia vetra. Uvedené zdroje emisií do ovzdušia možno charakterizovať ako líniové zdroje, ktoré v celej fáze realizačných prác nemožno spoľahlivo predikovať, možno ich však efektívne zmierniť vhodnými organizačnými opatreniami (napr. kropenie staveniska, čistenie prístupových komunikácií, čistenie kolies dopravných prostriedkov pred výjazdom na verejné komunikácie a pod.).

Vzhľadom na lokalizáciu navrhovanej činnosti a rozsah očakávaných realizačných prác bude príspevok výstavby k zníženiu kvality ovzdušia v dotknutom území málo významný, navyše výrazne časovo obmedzený po dobu nevyhnutnú k realizácii navrhovanej činnosti.

Kategorizácia stacionárneho zdroja

V súčasnosti je prevádzka BPS Ožďany I. stredným zdrojom znečisťovania ovzdušia. BPS produkuje bioplyn s následným využitím jeho tepelného obsahu spálením v zariadení KGJ za účelom výroby elektrickej energie a tepla. Takéto zariadenia majú charakter palivovo-energetických zariadení, ktorých súčasťou je piestový motor na spaľovanie bioplynu a sú v zmysle platných predpisov (prílohy č. 1 k vyhláske č. 410/2012 Z. z.) kategorizované na základe množstva spracovanej suroviny alebo bioodpadu v tonách za deň nasledovne:

1 Palivovo-energetický priemysel

1.5 Výroba bioplynu s projektovanou výrobnou kapacitou: množstvo spracovanej suroviny alebo bioodpadu v t.deň-1 ≥ 1 ale ≤ 100

1.5.2 Stredný zdroj znečisťovania (kapacita cca 50 t.deň-1)

Súčasťou prevádzky BPS sú stacionárne piestové spaľovacie motory na spaľovanie bioplynu, ktoré by boli samostatne kategorizované nasledovne:

1 Palivovo-energetický priemysel

1.1 Technologické celky obsahujúce spaľovacie zariadenia vrátane plynových turbín a stacionárnych piestových spaľovacích motorov, s nainštalovaným súhrnným menovitým tepelným príkonom v MW

1.1.2 Stredný zdroj znečisťovania ($0,3\text{MW} < P < 50\text{MW}$).

Prevádzka navrhovanej činnosti

V technologickom procese čistenia bioplynu na biometán dochádza k oddeleniu oxidu uhličitého prítomného v surovom bioplyne (približne 44 %) od využiteľnej frakcie metánu (približne 55 %). Surový bioplyn taktiež obsahuje malý podiel iných plynov ako kyslík, dusík, amoniak a sírovodík. Surový bioplyn bude pred spracovaním v technológii membránovej separácie predupravený za účelom zbavenia sa nežiadúcich prímies (najmä NH_3 , H_2S) technológiou adsorpcie na aktívnom uhlíku. Takto predupravený bioplyn bude následne podrobený membránovej separácii v jadre samotnej technológii. Výsledkom tohto procesu budú dva hlavné prúdy plynu – retentát (frakcia s vysokým obsahom metánu) a permeát (frakcia s vysokým obsahom oxidu uhličitého). Retentát bude upravovaný ďalším technologickým procesom a následne dodávaný do distribučnej siete, permeát tvorený oxidom uhličitým bude vypúšťaný do ovzdušia. V technologickom procese predúpravy a úpravy bioplynu na biometán bude vstupný plyn zbavený prímies, a teda permeát by mal na výstupe obsahovať prakticky čistý oxid uhličitý. Nakoľko na túto látku sa v zmysle prílohy č. 2 vyhlásy č. 410/2012 Z.z. neustanovujú emisné limity, technické požiadavky ani podmienky prevádzkovania možno na základe definície v zmysle §3 ods. (2) zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší: „Zariadenie stacionárneho zdroja je celok, na ktorý sa uplatňujú emisné limity, technické požiadavky a podmienky prevádzkovania. Členenie zariadení stacionárneho zdroja a ich vymedzenie je ustanovené vykonávacím predpisom podľa § 33 písm. a). Zariadenia stacionárneho zdroja sa podľa dátumu povolenia a dátumu uvedenia do prevádzky členia na jestvujúce zariadenia a nové zariadenia.“ uvažovať, že v tomto prípade nepôjde o zariadenie stacionárneho zdroja znečisťovania ovzdušia. V praxi je však možné predpokladať, že permeát bude obsahovať malé množstvo prímies, ktoré technologický postup nebol schopný odstrániť. Na základe predbežnej konzultácie s odbornou spôsobilou osobou v oblasti emisno – technologického posudzovania predpokladáme, že tieto prímiesi v permeáte budú pod úrovňou detekčného limitu metód a prístrojov všeobecne používaných pri oprávnených meraniach emisií, a teda budú prakticky zanedbateľné. Špecifickým zariadením, ktoré bude v navrhovanej technológii využívané je kotol určený na tepelnú reguláciu celého procesu. V tomto prípade pôjde o kotol, ktorý bude ako palivo využívať surový bioplyn. V tomto kontexte je nutné poznamenať, že pod pojmom surový bioplyn rozumieme bioplyn, ktorý je výstupom z procesu fermentácie, už po úprave (hlavne odsírení) v samotnej bioplynovej stanici. Toto palivo je teda kvalitatívne rovnaké ako palivo, ktoré je spaľované v kogeneračných jednotkách v súčasnosti a je teda možné predpokladať kvalitatívne rovnaké emisie, avšak s výrazne nižšími hmotnostnými tokmi. Pôjde teda o tuhé znečisťujúce látky, oxidy dusíka, síry a oxid uhoľnatý, zmes organických látok ktorá sa štandardne vyjadruje ako celkových organický uhlík (TOC) a formaldehyd.

Súčasná emisia

Na základe periodického merania hmotnostnej koncentrácie ZL v odpadovom plyne vypúšťanom zo spaľovacích zariadení spaľujúcich bioplyn podľa §16a ods. 1 písm. b) bodu 2 a §9 ods. 5 písm. d) Vyhlášky MŽP SR č. 411/2012 Z.z. v znení vyhlášky č.316/2017 Z.z. za účelom preukazovania dodržiavania EL podľa §15 ods.1 písm. q) zákona č.137/2010 Z.z. v znení zákona č.318/2012 Z.z. a ich hmotnostného toku, na základe ktorého sa vypočítava množstvo emisie podľa §3 ods. 4 písm. f) Vyhlášky MŽP SR č.411/2012 Z.z. v znení vyhlášky č.316/2017 Z.z., ktoré podlieha poplatkovej povinnosti pre prevádzku BPS Ožďany I.

Z hľadiska rozšírenia materiálnej základne o nové vybrané druhy zhodnotiteľných odpadov, ktoré sa doplnia ku v súčasnosti zhodnocovaným odpadom a navyši sa množstvo týchto zhodnocovaných odpadov v rámci jestvujúcej prevádzky BPS, pričom ale celkové množstvo spracovávaných surovín pre účely produkcie bioplynu sa nezmení. Navyši sa len podiel zhodnotiteľných odpadov na úkor biomasy. Vzhľadom na uvedené bude potrebné z hľadiska legislatívy ochrany ovzdušia po ukončení procesu EIA o Súhlas na zmenu používaných surovín v zmysle § 17 ods. (1) písm. c) zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší.

Nahradenie biomasy odpadmi nebude mať vplyv na v súčasnosti používaný technologický proces výroby bioplynu v rámci BPS, ani nedôjde k zmenám na technologickom zariadení zdroja znečisťovania ovzdušia.

Vplyvom realizácie navrhovanej činnosti sa nepredpokladá ani zmena charakteristiky emisií znečisťujúcich látok, nakoľko bioplyn pre aplikáciu do motorov KGJ musí vyhovovať požiadavkám na toto zariadenie a bez ohľadu na druh spracovávanej suroviny, nakoľko plynové motory KGJ vyžadujú stálu dodávku bioplynu približne konštantného zloženia.

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv ani na súčasnú kategorizáciu stacionárneho zdroja znečisťovania ovzdušia. Po zmene vstupných surovín bude prevádzkovateľ povinný preukázať dodržanie emisných limitov na výduchu KGJ diskontinuálnym oprávneným emisným meraním a v rámci skúšobnej prevádzky vykonať oprávnené meranie emisií, ktorým sa preukázala schopnosť plnenia týchto emisných limitov.

Z údajov, ktoré mal k dispozícii spracovateľ zámeru vyplýva, že na základe oprávnených diskontinuálnych meraní emisií v spalínach motorov kogeneračných jednotiek vykonaných oprávnenou meracou skupinou sú prevádzky BPS aj po zmene sortimentu zhodnocovaných odpadov schopné bez problémov plniť súčasné legislatívne stanovené emisné limity, navyše vo väčšine prípadov s výraznou rezervou vzhľadom na príslušný emisný limit, ktorý je pre takéto spaľovacie zariadenia určený pre CO, NOX a formaldehyd.

Riešené zariadenie BPS, ktoré je predmetom navrhovanej činnosti a ktoré je postavené na totožných technologických postupoch a procesoch (tzn. teplotné pásmo fermentačného procesu, zdržná doba surovín vo fermentore, technika premiešavania) ako mali referenčné prevádzky je schopné z navrhovaného sortimentu zhodnotiteľných odpadov efektívne a environmentálne prijateľne produkovať bioplyn kvality zodpovedajúcej požiadavkám pre motory kogeneračných jednotiek, z ktorého po spálení budú produkované emisie znečisťujúcich látok výrazne pod hranicou legislatívne požadovaných emisných limitov.

Súlad navrhovanej činnosti so všeobecnými podmienkami prevádzkovania zdroja

Technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania pre zariadenia na výrobu bioplynu nie sú určené, určené sú všeobecné podmienky pre stacionárne piestové spaľovacie motory, ktoré už boli diskutované v predchádzajúcom texte.

Pre dopaľovací resp. poľný horák sú v platnom predpise - príloha č. 7 k vyhláške č. 410/2012 Z.z. VII. časť bod 7. uvedené Technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania pre nové zdroje. Všeobecne sa uvádza nasledovné: „Poľný horák je zariadenie na znižovanie množstva alebo škodlivosti emisií znečisťujúcich látok spaľovaním, ktoré sa využíva:

- a) pri havarijnom odvode odpadových plynov,
- b) pri trvalej tvorbe inak ťažko spracovateľných odpadových plynov.“

ďalej sa v spomínaných Technických požiadavkách na konštrukčné riešenia pre povoľovanie stacionárnych zdrojov v tomto bode uvádza (sú citované len aktuálne požiadavky), že:

- má sa dávať prednosť asistovaným horákom, ktoré majú konštrukčnú možnosť ovplyvňovať množstvo privádzaného vzduchu a teplotu spaľovania,
- prevádzková teplota má dosiahnuť pre spaľovanie bioplynu a odpadové plyny zo spracovania odpadov najmenej 1 000 °C.

V prípade bioplynu nie je potrebné spoluspaľovať stabilizačné palivo, nakoľko jeho výhrevnosť je dostatočná a v zásade konštantná. Podobne aj asistenčné zariadenie na ovplyvňovanie množstva privádzaného vzduchu a teploty spaľovania nie je v danom prípade nevyhnutné práve z dôvodu rovnomernosti vlastností bioplynu najmä zloženia

a výhrevnosti, takže bude postačovať aj horák s konštantne nastavenými spaľovacími pomermi (pomer vzduch : palivo).

Z dôvodu prerušovaného chodu alebo „občasnosti“ jeho činnosti a tým aj vypúšťaných emisií nie je aktuálne vyžadovať preukázanie dodržania teploty spaľovania 1 000 °C (podľa dodávateľa je teplota plameňa 1 050 °C), pretože pri uvedení do činnosti je potrebný určitý čas na jej dosiahnutie, pri dlhšom spaľovaní má bioplyn s obsahom metánu cca 50 až 55 % dostatočnú výhrevnosť na jej dosiahnutie (teplota plameňa v prípade spaľovania zemného plynu dosahuje cca 1 550 °C).

V riešenej prevádzke BPS, sa manipuluje s materiálmi obsahujúcimi určitý stupeň vlhkosti (biomasa, po realizácii činnosti aj navrhované odpady) a preto nie sú pre tento zdroj aktuálne Technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania zdrojov emitujúcich tuhé znečisťujúce látky

(príloha č.3 k vyhláške č. 410/2012 Z. z.) - tuhé látky vo forme prachu nebudú vo významnejšom množstve vznikať a s práškovými materiálmi sa nebude nakladať.

Z organických plynov a pár je na prevádzke BPS aktuálny predovšetkým metán (CH₄) a tiež medziprodukty rozkladu organickej rastlinnej hmoty baktériami – mastné kyseliny, aldehydy (formaldehyd), alkoholy, fenol a podobne.

Všeobecné podmienky prevádzkovania zdrojov emitujúcich organické plyny a pary ukládajú povinnosť využiť všetky technicky dostupné opatrenia s prihliadnutím na primeranosť nákladov, množstvo manipulovanej látky a jej vlastnosti na zamedzenie ich úniku do ovzdušia. V prípade prevádzok BPS sú aktuálne Technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania zdrojov znečisťovania ovzdušia pachovými látkami (príloha č. 3 k vyhláške, II. časť bod 4), ktoré určujú povinnosť vykonať technicky dostupné opatrenia na obmedzovanie ich emisií do ovzdušia s prihliadnutím na objemový prietok odpadových plynov, hmotnostný tok zapáchajúcej látky, miestne rozptylové podmienky, trvanie emisií a vzdialenosť zariadenia od najbližšej zástavby.

Na obmedzovanie emisií pachových látok sú realizované opatrenia:

- fermentor je plynotesne uzatvorený, koncová skladovacia nádrž vyfermentovaných zvyškov je otvorená,
- substrát je manipulovaný a dopravovaný v technologickom zariadení potrubnými systémami pomocou čerpadiel,
- čerpadlá a miešadlá (homogenizátory), ktoré môžu spôsobovať únik médií sú umiestnené vo vnútri zásobníkov,
- nevyhnutné otvory (najmä manipulačné), sú za bežnej prevádzky uzatvorené,
- plnenie fermentora surovinami je realizované závitovkou (šnekom) ponorenou do substrátu pod hladinu, vyprázdňovanie vyfermentovanej hmoty do koncového zásobníka sa vykonáva tiež čerpaním v uzatvorenom prestrešenom priestore,
- KGJ je konštruovaná s dostatočnou kapacitou tak, aby nároky na palivo (bioplyn) boli väčšie ako je jeho vznik, čím sa vylúči možnosť prebytku a vypúšťania bioplynu do poľného horáka. Únik bioplynu do okolitého ovzdušia vrátane súvisiaceho vplyvu na jeho čistotu a zápalnosť je prakticky vylúčený,
- v prípade poruchy motora KGJ prípadne iného mimoriadneho stavu je vyrábaný bioplyn zachytávaný do plynojemu nad fermentačnou nádržou a nie je potrebné ho spaľovať núdzovo v poľnom horáku.

Emisie z dopravy

Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k navýšeniu jestvujúceho stavu v oblasti emisií z dopravy, vyplývajúcej s prevádzkovaním BPS Ožďany I. (bilancia nákladnej dopravy je pre realizačný ako aj nulový variant totožná).

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k zaťaženiu dotknutého územia navýšením emisií z nákladnej dopravy počas výstavby a inštalácie biometánovej stanice a plynového potrubia. Vzhľadom k malému a predovšetkým jeho obmedzenému časovému rozsahu príspevku navrhovanej činnosti počas výstavby k súčasnemu dopravnému zaťaženiu, je možné hodnotiť toto navýšenie ako málo významné a akceptovateľné. Pri prevádzke navrhovanej činnosti bude do ovzdušia vypúšťaný zvyškový permeát po čistení bioplynu obsahujúci najmä oxid uhličitý, pričom na túto látku sa v zmysle prílohy č. 2 vyhlášky č. 410/2012 Z.z. neustanovujú emisné limity. Zmenou surovinových vstupov o odpadové materiály (Tab. 9) neovplyvní sledované emisie znečisťujúcich látok do ovzdušia, čo je preukázané jestvujúcimi prevádzkami BPS s rovnakými, príp. obdobnými vstupnými odpadovými surovinami.

V prípade nerealizovania navrhovanej činnosti nedôjde k tvorbe permeátu a jeho následného vypúšťaniu do ovzdušia. Taktiež nedôjde k miernemu navýšeniu intenzity dopravy, či už v prípade výstavby technologických zariadení biometánovej stanice alebo plynového potrubia.

Hluk a vibrácie

Etapa výstavby

Hluk

Počas výstavby možno očakávať zvýšenie hluku, prašnosti a znečistenie ovzdušia spôsobené pohybom stavebných mechanizmov v priestore staveniska. Tento vplyv však bude obmedzený na priestor stavby a časovo obmedzený na dobu výstavby, predovšetkým v čase terénnych úprav a výstavby technickej infraštruktúry.

Rozsah hladín hluku je určený výkonom daného stroja a jeho zaťažením. Nárast hlukovej hladiny pri nasadení viacerých strojov nemá lineárny aditívny charakter. Tento hluk sa nedá odcloniť protihlukovými opatreniami vzhľadom na premenlivosť polohy nasadenia strojov a dá sa riadiť len dĺžka jeho pôsobenia v rámci pracovného dňa. V zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. sa pri stavebnej činnosti v pracovných dňoch od 7:00 do 21:00 h a v sobotu od 8:00 do 13:00 h hluk v blízkom okolí posudzuje hodnotiacou hladinou pri použití korekcie – 10 dB. V tomto prípade by ekvivalentná denná hluková záťaž od stavebných mechanizmov v uvedenom časovom intervale nemala presiahnuť hladinu hluku 60 dB.

Vibrácie

Počas výstavby možno očakávať zvýšenie vibrácií spôsobené stavebnou činnosťou. Tento vplyv však bude obmedzený na priestor stavby a časovo obmedzený na dobu výstavby.

Prevádzka navrhovanej činnosti

Hluk

Pri prevádzke navrhovanej technológie je oprávnený predpoklad, že by tu mohol vznikáť hluk pri prevádzke kompresorov a iných technologických zariadení. Nakoľko však technologické celky budú umiestnené v odhlučnenom kontajneri, nepredpokladáme výrazné emisie hluku mimo priestoru zariadenia.

V súvislosti so zásobovaním BPS vstupnými materiálmi bude hluk, generovaný nákladnými automobilmi, totožný s nulovým variantom, keďže sa neuvažuje s nárastom intenzity dopravy.

Vibrácie

V súvislosti s navrhovanou činnosťou sa nepredpokladá s nárastom vibrácií v porovnaní s neuskutočnením navrhovanej činnosti. Zhodnotenie a nulový variant Hluk a vibrácie Vzhľadom na charakter činnosti nepredpokladáme významný nárast hlukovej záťaže a záťaže vibráciami. Realizáciou navrhovanej činnosti sa tak zásadným spôsobom nezmení jestvujúci stav hlukových pomerov v dotknutom území a jeho okolí.

Odpadové vody

Etapa výstavby

Realizáciou výstavby nebudú vznikať technologické odpadové vody. Splaškové odpadové vody sa počas výstavby budú zhromažďovať v mobilnom WC určenom pre stavebný personál. Obsah bude zneškodňovaný spôsobom uvedeným v § 36 ods. 4, zákona o vodách, a to odvozom do čistiarne odpadových vôd. Do úvahy tiež pripadá využitie jestvujúceho hygienického zázemia, ktoré má prevádzky BPS k dispozícii.

Realizácia navrhovanej činnosti

Prevádzka navrhovanej činnosti nebude produkovať technologické odpadové vody. Z technologického procesu biometánovej stanice je zrejmé, že tu bude vznikať kondenzát, ktorý bude z nádrže na kondenzát prečerpávaný do nádrže na vstupné suroviny a následne do fermentora.

Z vyššie uvedeného textu je zrejmé, že z hľadiska porovnania s nulovým variantom nedôjde realizáciou navrhovanej činnosti k signifikantným zmenám v produkcii odpadových vôd.

Odpady

Etapa výstavby

Počas realizácie navrhovanej činnosti sa očakáva vznik odpadov charakteristických pre terénne úpravy a stavebnú činnosť spojenú s inštaláciou BS v areáli prevádzky. Vzhľadom na predpokladaný rozsah terénnych úprav a rozsah tejto stavebnej činnosti sa predpokladá vznik odpadov v tejto fáze.

Všetky vznikajúce stavebné odpady budú triedené a prednostne zhodnocované. Nezhodnotiteľný odpad bude zneškodňovaný na základe platných právnych predpisov, predovšetkým na riadenej skládke odpadu príslušnej kategórie. Za nakladanie so vzniknutými odpadmi v súlade s platnou legislatívou v čase výstavby bude plne zodpovedať dodávateľ stavebných prác.

Bližšia špecifikácia a množstvo vzniknutých odpadov, budú definované v ďalšom stupni projektovej dokumentácie.

Predpokladané odpady vznikajúce počas výstavby navrhovanej činnosti

Druh odpadu Názov druhu odpadu Kategória odpadu

15 01 01 Obaly z papiera a lepenky O

15 01 02 Obaly z plastov O

15 01 03 Obaly z dreva O

17 01 02 Drevo O

17 01 07 Zmesi betónu, tehál, obkladačiek a keramiky O

17 04 05 Železo a oceľ O

17 04 07 Zmiešané kovy O

17 05 04 Zemina a kamenivo O

17 04 11 Kabeláž O
17 05 06 Výkopová zemina O
17 09 04 Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií O
17 06 04 Izolačné materiály O
20 03 01 Zmesový komunálny odpad O

Prevádzka navrhovanej činnosti

V zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov pri danej činnosti vznikajú odpady zaradené do kategórie ostatných („O“) a nebezpečných odpadov („N“). Určité množstvo nebezpečných odpadov vzniká výlučne pri bežnej údržbe (servise) strojov a zariadení prevádzky, napr. pri výmene oleja, olejových filtrov a pod.

Jednotlivé odpady sú oddelene zhromažďované a umiestnené na vyznačenom mieste vo vhodných nádobách s označením a identifikačným listom nebezpečného odpadu. Nebezpečné odpady vznikajúce počas prevádzky zariadenia sú priebežne odovzdávané oprávnenej organizácii zabezpečujúcej zhodnotenie alebo zneškodnenie nebezpečných odpadov. Presné množstvo týchto odpadov nie je možné v tejto fáze projektu kvantifikovať.

Predpokladané odpady vznikajúce počas prevádzky navrhovanej činnosti

Druh odpadu Názov druhu odpadu Kategória odpadu

06 13 02 Použité aktívne uhlie okrem 06 07 02 N
13 01 11 Syntetické hydraulické oleje N
13 02 06 Syntetické motorové, prevodové a mazacie oleje N
15 01 01 Obaly z papiera a lepenky O
15 01 02 Obaly z plastov O
15 01 03 Obaly z dreva O
15 01 04 Obaly z kovu O
15 01 07 Obaly zo skla O
15 01 10 Obaly obsahujúce zvyšky NL alebo kontaminované NL N
15 02 02 Absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov N
16 02 14 Vyradené zariadenia iné ako 16 02 09, 16 02 13 (bez PCB, azbestu) O
16 10 01 Kondenzát z kompresorov N
20 01 21 Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť N
20 02 01 Biologicky rozložiteľný odpad O
20 03 01 Zmesový komunálny odpad O

Prevádzkovateľ bude so vznikajúcimi odpadmi nakladať v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch. Nakladanie s nebezpečnými odpadmi, vznikajúcimi v rámci činnosti a prevádzky, spočíva v ich triedení v mieste vzniku, zhromažďovaní v uzatvárateľných a nepriepustných nádobách, v dočasnom skladovaní v zhromažďovacom mieste nebezpečných odpadov pred ich následným zneškodňovaním alebo zhodnocovaním v zmysle záväzných právnych predpisov v odpadovom hospodárstve, v zariadeniach u oprávnených zneškodňovateľov alebo zhodnocovateľov odpadov s príslušným oprávnením.

Ostatné vznikajúce odpady („O“) z navrhovanej prevádzky budú bežného prevádzkového charakteru, a vzhľadom k počtu zamestnancov budú minimalizované. S ostatným odpadom kat. 20 03 01 bude prevádzkovateľ nakladať v súlade s príslušným všeobecne záväzným nariadením obce o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi. Pri nakladaní s odpadmi vznikajúcimi počas navrhovanej prevádzky budú striktné dodržiavané ustanovenia zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch. Platná legislatíva v oblasti odpadov bude dodržiavaná na úrovni všeobecne záväzných právnych noriem aj všeobecne záväzných nariadení na úrovni samosprávy.

Realizácia navrhovanej činnosti nebude mať zásadný vplyv na kompozíciu a množstvo produkovaných odpadov pri prevádzke BPS. Dôležitým pozitívom navrhovanej činnosti je však zhodnocovanie významného množstva biologicky rozložiteľného odpadu

Materiálový výstup (digestát)

Vzhľadom na predmet navrhovanej činnosti je potrebné oblasť produkcie digestátu riešiť pre „jestvujúci stav“ a následne pre „stav po realizácii navrhovanej činnosti“.

Jestvujúci stav

Výstupom z technologického procesu z riešenej prevádzky BPS je digestát. Digestát predstavuje zvyšok fermentačného procesu vznikajúci anaeróbnou fermentáciou pri výrobe bioplynu. Vyznačuje sa nízkym obsahom sušiny (obyčajne v rozmedzí 1 – 8%), vysokým obsahom vody, obsahuje zložky anorganických živín (napr. dusík, fosfor). Hmota digestátu je anaeróbne stabilizovaná s neutrálnym pH, má zníženú klíčivosť semien, znížený obsah patogénov a je prakticky nezapáchajúca. Digestát je vhodný pre aplikáciu na poľnohospodárske pôdy ako organické hnojivo.

Produkcia digestátu je závislá od vlastností vstupných surovín (obsah sušiny), produkcie bioplynu a ich úrovne odbúrateľnosti sušiny. Úroveň odbúrateľnosti sušiny sa štandardne v BPS pohybuje na úrovni 80 až 85%.

Zvyčajný obsah sušiny vo vstupných substrátoch:

Vstupná surovina Obsah sušiny [%]

Kukurická siláž 33

Trávna senáž 36

Kurací trus 48

Maštalný hnoj 27

Cukrovarnícke rezky 19

Zloženie digestátu je dané predovšetkým vlastnosťami vstupných surovín a druhom použitej technológie, priemerne možno uvažovať s nasledujúcimi hodnotami:

Ukazovateľ Hodnota

Dusík 0,4 – 0,7 %

P₂O₅ 0,15 – 0,25 %

K₂O 0,3 – 0,5 %

Sušina 6 – 9 %

pH 7 – 9

Hustota 970 až 990 kg/m³ *

Pomer C:N < 10 (priemerne 5 až 6)

V rámci prevádzok BPS je digestát chápaný ako sekundárny zdroj živín, keďže ide o vysoko kvalitné organické hnojivo. Prevádzka BPS Ožďany I. má zabezpečený odvoz digestátu jednotlivými odberateľmi. Tie ho aplikujú na poľnohospodárske plochy ako hnojivo v súlade s aktuálnym plánom hnojenia.

Množstvo vyprodukovaného digestátu je dané množstvom materiálových vstupov do procesu fermentácie. V prípade kukuričnej siláže, trávnej senáže, resp. inej biomasy, ktorá nemá charakter

odpadu, sa táto hodnota pohybuje na úrovni asi 75% hm. Na základe týchto predpokladov a údajov o súčasnej spotrebe vstupných surovín bola vypočítaná súčasná produkcia digestátu v rámci prevádzky

Pôvod digestátu Množstvo na vstupe [t/rok] Produkcia digestátu [t/rok] b

Biomasa 22 300 16 725

Zhodnocované odpady 0 0

Spolu [Σ] 22 300 16 725

Stav po realizácii navrhovanej činnosti

Realizáciou navrhovanej činnosti spočívajúcej v nahradení neodpadových vstupov odpadovými na prevádzke BPS Ožďany I. (pri súčasnom zachovaní celkového množstva spracovávaných surovín) sa súčasne zvýši aj produkcia digestátu oproti jestvujúcemu stavu).

Pre účely zistenia najnepriaznivejšieho stavu uvažujeme maximálnu spotrebu odpadov, ktoré sa v rámci navrhovanej činnosti plánujú zhodnocovať, slúžiacich ako náhrada biomasy, na úrovni max. 10 950 t/rok, nakoľko miera produkcie digestátu je oproti biomase vyššia asi o 15% hm, teda približne 90% hmoty odpadov prechádza po skončení fermentačného procesu do digestátu. Uvedené dokumentuje nasledovné:

Pôvod digestátu Množstvo na vstupe [t/rok] Produkcia digestátu [t/rok]

Biomasa 11 350 8 513

Zhodnocované odpady 10 950 9 855

Spolu [Σ] 22 300 18 368

Porovnaním údajov možno konštatovať, že realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k navýšeniu produkcie digestátu v rámci prevádzky BPS Ožďany I. o približne 9% oproti jestvujúcemu stavu.

Digestát ako výstupný produkt z prevádzky BPS sa skladuje v koncovom sklade, ktorý disponuje dostačujúcou skladovacou kapacitou pre zabezpečenie skladovania digestátu po dobu min. 6 mesiacov, kedy nie je možné digestát

aplikovať do pôdy, či už z dôvodu zamŕznania pôdy v mimo-vegetačnom období alebo počas vegetačného obdobia od vyklíčenia rastlín do žatvy. Z koncového skladu je digestát vyvázaný na pozemky ako organické stabilizované hnojivo zbavené zápachu. Realizácia navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na súčasný spôsob nakladania s digestátom, koncový sklad disponuje dostatočnou kapacitou aj v prípade navýšenia produkcie digestátu vplyvom aplikácie odpadov do procesu BPS.

Potrebné je uviesť, že digestát predstavuje vyhľadávaný materiál hlavne v poľnohospodárskej praxi, kde je využívaný ako hnojivo. V prípade že sa prevádzkovateľ BPS rozhodne tento materiál využívať v poľnohospodárstve, resp. poskytovať tento materiál subjektom, ktoré ho budú v poľnohospodárstve vyžívať je prevádzkovateľ povinný zaregistrovať používanie tohto materiálu ako sekundárneho zdroja

živín. Súčasťou registrácie, ktorú vykonáva Ústredný a kontrolný úrad poľnohospodársky je zároveň aj chemický a biologický rozbor. Vlastnosti digestátu sú teda pomerne dôkladne zdokumentované a najdôležitejšie parametre digestátu vyprodukovaného bioplynovými stanicami, ktoré spracovávajú totožný alebo obdobný sortiment odpadov aký je predmetom tohto zámeru,

Možno konštatovať, že rozšírenie materiállovej základne v rámci riešenej BPS s určitosťou neovplyvní kvalitatívne vlastnosti digestátu, nakoľko tieto boli overené v praxi niekoľkými prevádzkami BPS, ktoré už v súčasnosti na území SR takéto odpady spracúvajú, resp. zhodnocujú.

Realizáciou navrhovanej činnosti sa zvýši produkcie výstupu prevádzky BPS (digestátu) o približne 9%, čo nepredstavuje významný rozdiel od nulového variantu

Žiarenie a iné fyzikálne polia

V rámci navrhovanej činnosti nebudú používané alebo inštalované zariadenia, ktoré by mohli byť zdrojom intenzívneho elektromagnetického alebo rádioaktívneho žiarenia.

Vzhľadom na popísaný stav nepredpokladáme vznik žiarenia, resp. iných fyzikálnych polí.

Teplo a zápach

Etapa výstavby

Počas realizácie stavby bude vznikať zápach unikajúci z výfukových plynov zo zážihových a vznetrových motorov do ovzdušia v obmedzenom rozsahu. Počas realizácie stavby pôjde o vplyv časovo obmedzený, celkové množstvo bude pomerne nízke.

Prevádzka navrhovanej činnosti

V rámci prevádzky BPS Ožďany I. sa navrhuje nahradiť vstupné neodpadové suroviny odpadovými S aplikáciou odpadov do procesu BPS je vo všeobecnosti spojený potenciál vzniku a šírenia zápachov do okolia. V súčasnej legislatíve žiadne emisné ani imisné limity pre zápachujúce látky nie sú ustanovené.

Miera zápachu sa najčastejšie vyjadruje pomocou jednotky zápachu (OUE/m³). Je to jednotka merania koncentrácie zápachu

Zápach pochádzajúci z prevádzok BPS má obdobnú podstatu ako napr. zápach z prevádzok skládok odpadov. Zápachujúce látky nie sú vo všeobecnosti spájané s negatívnymi účinkami na ľudské zdravie, avšak ich účinky sú často spojené s podráždením očí a bolesťami hlavy, predovšetkým pri expozícii vyšším koncentráciám týchto látok. Pri koncentrácii pachových látok 1 OUE/m³ 50% respondentov môže takýto zápach vnímať, avšak nemôže byť jednoznačne rozpoznávaný (identifikovaný). V literatúre uvádzaná koncentrácia zápachujúcich látok, kedy môže byť pach identifikovaný, sa pohybuje na úrovni 5 OUE/m³ v závislosti od hedonického tónu. Koncentrácia >5 OUE/m³ môže byť pri dlhodobej expozícii obťažujúca.

V danej súvislosti je potrebné konštatovať, že v legislatíve ochrany ovzdušia Slovenskej republiky momentálne absentuje spoľahlivá metodika hodnotenia pachových imisií. Naproti tomu napr. v Českej republike bol modelovací softvér SYMOS odporúčaný Ministerstvom životného prostredia Českej republiky pre imisno-prenosové modelovanie modifikovaný pre pachové látky. Potrebné je ale aj v tomto prípade uviesť, že výpočet takéhoto modelovania je obmedzený len na jediný zdroj pachových emisií, nakoľko v prípade výpočtov pre viacero zdrojov nie je možné pri zápachu uplatniť sčítavanie vypočítaných koncentrácií. Vo vzťahu ku potenciálnemu hodnoteniu zápachu z prevádzky BPS ide o značne limitujúci aspekt, nakoľko BPS predstavuje komplex viacerých činností, z ktorých každá môže pri určitých okolnostiach prispievať k celkovej miere šírenia zápachov do okolitého prostredia, proces modelovania by pri tom mal rešpektovať tzv. konzervatívny prístup tzn. hodnotenie všetkých zdrojov v najnepriaznivejšom stave a ich vzájomný kumulatívny efekt.

Zamedzenie šírenia potenciálnych zápachov zo zhodnocovaných odpadov na prevádzke BPS Ožďany I. bude zabezpečené plnením prísnych požiadaviek a povinností prevádzok BPS vo vzťahu k opatreniam na obmedzenie pachovej záťaže v súlade s prílohou č. 7 k vyhláske č. 410/2012 Z. z., časť II., bod 6. ,

Plnením vyššie uvedených technických požiadaviek, podmienok prevádzkovania BPS a opatrení proti zápachu (viď Tab. 11) bude zabezpečená účinná eliminácia pachovej záťaže spojenej s prevádzkovaním navrhovanej činnosti.

Navrhovaná činnosť je vhodne situovaná vo vzťahu ku okolitým sídelným objektom, ktoré sú situované v intraviláne obce Ožďany – Babin most vo vzdialenosti cca 1500 m severovýchodným smerom od areálu prevádzky BPS Ožďany I. Z hľadiska vplyvu emisií od prevádzky BPS na tieto trvalo osídlené lokality je potrebné prihliadať na odstupové vzdialenosti, ktoré zaručia, že tieto zdroje nebudú mať obťažujúci vplyv (uvedené platí primárne pre umiestňovanie nových zdrojov znečisťovania ovzdušia). Za týmto účelom možno použiť odporúčané odstupové vzdialenosti podľa Odvetvovej technickej normy (OTN) MŽP SR 2111:99.

V navrhovanom sortimente odpadov na zhodnocovanie nie sú odpady vyžadujúce hygienizáciu alebo tlakovú sterilizáciu (takéto odpady viaceré prevádzky BPS na území SR aplikujú do svojho procesu na základe platného povolenia), ktoré by mohli potenciálne spôsobovať komplikácie spojené najmä so zápachom.

Zhodnotenie a nulový variant Teplo a zápach Z hľadiska šírenia tepla do okolia prevádzky BPS možno realizačný a nulový variant hodnotiť ako totožné. Z hľadiska hodnotenia možnosti emisie zápachu možno vzhľadom na prijaté opatrenia, ktoré musí prevádzka BPS spĺňať, odstupovú vzdialenosť prevádzky od okolitých sídelných objektov hodnotiť realizačný a nulový variant za prakticky totožné.

Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Hodnotenie vplyvov činnosti na životné prostredie vychádza z identifikácie ovplyvnenia jednotlivých zložiek životného prostredia v dôsledku pôsobenia vstupov a výstupov navrhovanej činnosti. Cieľom špecifikácie predpokladaných vplyvov na prvky prírodného, krajinného a socioekonomického prostredia je podchytenie tých vplyvov, ktoré by závažným spôsobom zmenili existujúcu kvalitu životného prostredia v negatívnom smere.

Vplyvy na prírodné prostredie

Horninové prostredie a pôdu

Pri častých prejazdoch motorových vozidiel a stavebných mechanizmov, ktoré sú spojené s výstavbou, možno očakávať negatívne vplyvy na kvalitu a stabilitu pôdy a jej vlastností. Pri stavebných prácach bude dochádzať k vplyvom na pôdu v súvislosti s výstavbou plynovodu a osadenia technických a technologických zariadení biometánovej stanice.

Výstavba plynového potrubia nebude zároveň vyžadovať trvalý záber pôdy, nakoľko ide o podzemné vedenia. Po ukončení stavebných prác bude dotknutý pôdny fond prinavrátený do pôvodného stavu a možno ho bežne užívať.

Z hľadiska kontaminácie horninového prostredia a pôdy, rizikový činiteľ predstavuje predovšetkým zlyhanie techniky a mechanizácie, v dôsledku ktorého by mohlo dôjsť k úniku ropných látok, resp. vo všeobecnosti látok znečisťujúcich vody (napr. nafty, motorového oleja, hydraulického oleja,...) z palivových a prevádzkových nádrží prevádzkovej techniky. Do istej miery tiež za rizikové možno považovať zlyhanie ľudského faktora, pričom uvedený vplyv, vyplývajúci s prevádzkovaním navrhovanej činnosti, je totožný s nulovým variantom.

Zaistením dobrého technického stavu jestvujúcich objektov a zariadení, ako aj správnych postupov pri dovoze a čerpaní odpadov (predovšetkým tekutého charakteru) sa uvedené riziko zníži na prijateľnú mieru. Tento vplyv preto hodnotíme ako nevýznamný na úrovni bežného rizika spojeného prakticky s akoukoľvek priemyselnou činnosťou. Činnosť nebude mať negatívne vplyvy na horninové prostredie alebo geodynamické, či geomorfologické javy.

Vodné pomery

Prevádzka navrhovanej činnosti nie je umiestnená v ochrannom pásme vodného toku podľa zák. č. 364/2004 Z.z. o vodách, v chránenej vodohospodárskej oblasti, ani v ochrannom pásme vodného zdroja, zdroja termálnych vôd, ani zdroja minerálnych vôd, nezasahuje do ochranného pásma prameňov prírodných liečivých vôd.

Navrhovateľ v záujme naplnenia požiadavky uvedenej v § 73 ods. 21 vodného zákona č. 364/2004 Z. z., ktorej znenie je: "Záväzný stanovisko podľa § 16a ods. 1 a povolenie výnimky podľa § 16a ods. 10 sú podkladom k vyjadreniu orgánu štátnej vodnej správy v územnom konaní k činnosti; ak sa územné konanie pre činnosť nevyžaduje, záväzný stanovisko a povolenie výnimky sú podkladom ku konaniu o povolení činnosti. Záväzný stanovisko podľa § 16a ods. 1 je podkladom v konaní o posudzovaní vplyvov na životné prostredie", požiadal o vydanie záväzného stanoviska v zmysle citovaného ustanovenia § 16a ods. 1 vodného zákona príslušný Okresný úrad v sídle kraja, oddelenie štátnej správy vôd. Po doručení predmetného záväzného stanoviska bude toto predložené príslušnému orgánu procesu EIA a bude tvoriť podklad pre vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní.

Dodržaním technických a technologických postupov výstavby a zabezpečením dobrého technického stavu stavebných mechanizmov, vozidiel a zariadení, vrátane pravidelných kontrol ich technického stavu, nepredstavuje

významnejšie nebezpečenstvo ohrozujúce kvalitu podzemných a povrchových vôd. Predpoklad ohrozenia resp. znečistenia podzemných a povrchových vôd je minimálny.

Riziko kontaminácie podzemnej a povrchovej vody následkom realizácie posudzovanej činnosti existuje v súvislosti s možnosťou vzniku neštandardných situácií a havárií – uvoľnenie palív a olejov z motorových vozidiel a stavebných mechanizmov následkom nehôd, zlého technického stavu vozidiel a technologických zariadení a podobne. Počas výstavby navrhovanej činnosti je potrebné zabezpečiť, aby nedochádzalo k únikom kvapalných znečisťujúcich látok do pôdy a k následnému znečisteniu podzemných vôd.

V súvislosti s plynovým potrubím, nie je dôvod predpokladať možnosť znečistenia podzemných a povrchových vôd, nakoľko sa nejde o distribúciu kvapalných znečisťujúcich látok.

Navrhovaná činnosť nebude signifikantne vplyvať na vodné pomery, nakoľko počas prevádzky biometánovej stanice nebude dochádzať k produkcii technologických odpadových vôd. Vznikajúci kondenzát bude zhromažďovaný v na to určenej šachte, a podľa potreby bude prečerpávaný do nádrže na vstupné suroviny a následne do fermentora.

Pre prípad malých havarijných únikov bude prevádzka biometánovej stanice vybavená havarijnou súpravou. Na riešenie potenciálnych havarijných únikov znečisťujúcich látok má bioplynová stanica vypracovaný Havarijný plán v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky MŽP SR č. 200/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd. Tento bude po realizácii navrhovanej zmeny aktualizovaný. Prípadný únik kontaminácie v rámci riešenej prevádzky bude obmedzený takmer výlučne na spevnené plochy, pričom sa okamžite pristúpi k sanácii a zamedzeniu ďalšieho šírenia úniku kontaminácie (v súlade s Havarijným plánom).

Vzhľadom na uvedené možno potenciál ohrozenia podzemných a povrchových vôd, resp. jestvujúcich hydrogeologických pomerov riešeného územia považovať za nevýznamný.

Ovzdušie

Vplyvom výstavby navrhovanej činnosti dôjde k dočasnému navýšeniu intenzity nákladnej dopravy. Znečisťujúce látky budú mať charakter odpadových plynov zo spaľovania motorovej nafty, prípadne benzínu, alebo LPG/CNG. Vplyvom výstavby navrhovanej činnosti dôjde k dočasnému a krátkodobému navýšeniu dopravy v dotknutom území. Úmerne k tomu sa teda zvýši aj koncentrácia znečisťujúcich látok v ovzduší. Vzhľadom na predpokladaný malý rozsah príspevku navrhovanej činnosti k súčasnému dopravnému zaťaženiu, je možné hodnotiť toto navýšenie ako málo významné. Vhodnou organizáciou stavebných prác a údržbou je možné negatívny dopad týchto vplyvov obmedziť na minimum.

V technologickom procese čistenia bioplynu na biometán dochádza k oddeleniu oxidu uhličitého prítomného v surovom bioplyne (približne 44 %) od využiteľnej frakcie metánu (približne 55 %). Surový bioplyn taktiež obsahuje malý podiel iných plynov ako kyslík, dusík, amoniak a sírovoďík. Surový bioplyn bude pred spracovaním v technológii membránovej separácie predupravený za účelom zbavenia sa nežiadúcich prímiesí (najmä NH₃, H₂S) technológiou adsorpcie na aktívnom uhlíku. Takto predupravený bioplyn bude následne podrobený membránovej separácii v jadre samotnej technológii. Výsledkom tohto procesu budú dva hlavné prúdy plynu – retentát (frakcia s vysokým obsahom metánu) a permeát (frakcia s vysokým obsahom oxidu uhličitého). Retentát bude upravovaný ďalším technologickým procesom a následne dodávaný do distribučnej siete, permeát obsahujúci oxid uhličitý bude vypúšťaný do ovzdušia.

V technologickom procese predúpravy a úpravy bioplynu na biometán bude vstupný plyn zbavený prímiesí a permeát by mal na výstupe obsahovať čistý oxid uhličitý. Nakoľko na túto látku sa v zmysle prílohy č. 2 vyhlášky č. 410/2012 Z.z. neustanovujú emisné limity, technické požiadavky ani podmienky prevádzkovania možno na základe definície v zmysle §3 ods. 2 zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší:

„Zariadenie stacionárneho zdroja je celok, na ktorý sa uplatňujú emisné limity, technické požiadavky a podmienky prevádzkovania. Členenie zariadení stacionárneho zdroja a ich vymedzenie je ustanovené vykonávacím predpisom podľa § 33 písm. a). Zariadenia stacionárneho zdroja sa podľa dátumu povolenia a dátumu uvedenia do prevádzky členia na jestvujúce zariadenia a nové zariadenia.“

uvažovať, že v tomto prípade nepôjde o zariadenie stacionárneho zdroja znečisťovania ovzdušia.

V praxi je však možné predpokladať, že výstupný plyn bude obsahovať malé množstvo prímiesí, ktoré technologický postup nebol schopný odstrániť. Na základe predbežnej konzultácie s odbornou spôsobilou osobou v oblasti emisno-technologického posudzovania predpokladáme, že tieto prímiesi v odpadovom plyne budú pod úrovňou detekčného limitu metód a prístrojov všeobecne používaných pri oprávnených meraniach emisií, a teda budú prakticky zanedbateľné. Špecifickým zariadením, ktoré bude v navrhovanej technológii využívané je kotol určený na tepelnú reguláciu celého procesu. V tomto prípade pôjde o kotol, ktorý bude ako palivo využívať surový bioplyn. V tomto kontexte je nutné poznamenať že pod pojmom surový bioplyn rozumieme bioplyn, ktorý je výstupom z procesu

fermentácie už po úprave (hlavne odsírení) v samotnej bioplynovej stanici. Toto palivo je teda kvalitatívne rovnaké ako palivo, ktoré je spaľované v kogeneračných jednotkách v súčasnosti a je teda možné predpokladať kvalitatívne rovnaké emisie, avšak s výrazne nižšími hmotnostnými tokmi. Pôjde teda o tuhé znečisťujúce látky, oxidy dusíka, síry a oxid uhoľnatý, zmes organických látok ktorá sa štandardne vyjadruje ako celkových organický uhlík (TOC) a formaldehyd.

Realizáciou navrhovanej činnosti taktiež dôjde na istej úrovni k zníženiu celkových emitovaných znečisťujúcich látok zo súčasnej bioplynovej stanice do ovzdušia, a to z dôvodu spotreby časti bioplynu na výrobu biometánu namiesto jeho spaľovania v kogeneračnej jednotke. Úroveň zníženia však závisí na celkovom rozdelení využívania surového bioplynu a jeho tvorbe, a teda nie je dopredu vyčísliteľná. Z objektívneho hľadiska je taktiež potrebné poznamenať, že vyrobený biometán bude v konečnom dôsledku spaľovaný v iných spaľovacích zariadeniach konečných zákazníkov. Tieto sú však v prevažnej miere domáce plynové spaľovacie zariadenia a samostatne nepredstavujú významné zdroje znečisťovania ovzdušia.

Samotný biometán má technické parametre porovnateľné s technickými parametrami zemného plynu v súlade s definíciou v § 2 ods.1 písm. f) zákona č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vzhľadom na horeuvedené skutočnosti a fakt, že samotný biometán má technické parametre porovnateľné s technickými parametrami zemného plynu v súlade s definíciou v § 2 ods.1 písm. f) zákona č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vplyv na ovzdušie hodnotíme za prakticky nevýznamný.

Flóra, fauna a ich biotopy

Druhovú zloženie fauny a flóry v posudzovanom území, kde bude realizovaná výstavba biometánovej stanice a plynovodu, nepatrí medzi významné lokality, v ktorých sa nachádzajú hodnotné biotopy.

Vplyv na genofond, biodiverzitu a biotu sa očakáva počas výstavby v súvislosti s výkopovými prácami a uložením plynového potrubia pod zemský povrch. Výkopová zemina bude použitá na spätné zásypy a sadové úpravy s cieľom zachovať vegetáciu v čo najväčšom možnom rozsahu. Počas výstavby plynovodu dôjde k vplyvu na živočíšstvo hlukom (dopravné a stavebné mechanizmy) a prašnosťou. Ide však o časovo krátkodobý a prakticky nevýznamný vplyv.

Priamo na dotknutom území, kde bude umiestnená biometánová stanica sa pôvodná fauna ani flóra nevyskytuje. Ide o územie výrazne pozmenené ľudskou činnosťou a využívané na priemyselnú resp. poľnohospodársku činnosť. Vyskytujú sa tu prevažne bežné druhy trávnatého porastu. Z fauny sa tu nachádzajú hlavne hľodavce a iné živočíchy typické pre územia tohto druhu.

Rušívým elementom počas výstavby navrhovanej činnosti bude hluk, čo bude znamenať dočasnú alebo trvalú migráciu najmä vtákov a drobných cicavcov do vzdialenejších lokalít. Vplyv hluku na živočíchy dôsledkom navrhovanej činnosti nie je v posudzovanom území novým faktorom. Určitá intenzita hluku je spôsobená samotnou prevádzkou BPS a automobilovou dopravou, nakoľko približne 400 m severozápadne od navrhovanej činnosti prechádza rýchlostná cesta R2 (obchvat Ožďany).

Vplyv navrhovanej zmeny na faunu a flóru hodnotíme ako zanedbateľný, nakoľko nedôjde k odstráneniu pôvodnej vegetácie a nevyskytujú sa tu žiadne vzácne biotopy ani chránené druhy.

Vplyvy na krajinu a scenériu

Štruktúra krajiny, využívanie krajiny, scenéria krajiny

Realizáciou navrhovanej činnosti sa nezmení charakter územia, jeho krajinná štruktúra, či krajinná scenéria dotknutého územia. Dotknuté územie predstavuje jestvujúcu prevádzku BPS Ožďany I. a poľnohospodársku plochu (pri výstavbe plynového potrubia), nakoľko potrubie bude uložené pod terénom.

Ekologická stabilita a ochrana krajiny

Predpokladá sa, že realizácia navrhovanej činnosti neznižuje ekologickú stabilitu krajiny. Prevádzka navrhovanej činnosti nebude mať negatívny vplyv na prvky ÚSES.

Vplyvy na obyvateľstvo

Dotknuté obyvateľstvo

Najbližšiu obytnú zónu predstavuje zástavba rodinných domov umiestnených v obci Ožďany resp. časti Babin most vo vzdialenosti najbližšieho sídelného objektu cca 1 500 m severovýchodným smerom od riešeného územia.

Na základe výsledkov posudzovania jednotlivých vplyvov navrhovanej zmeny činnosti na dotknuté obyvateľstvo, ktoré je popisované v nasledujúcom texte možno konštatovať, že dotknuté obyvateľstvo nebude v súvislosti s realizáciou činnosti dotknuté významným spôsobom.

Vplyv hluku na obyvateľstvo

Hluk bude v súvislosti s navrhovanou činnosťou spôsobovať najmä činnosť prevádzky BPS Ožďany I. a prejazdy nákladných automobilov, ktoré sa nebudú navyšovať.

Nepredpokladáme však, že navrhovaná činnosť môže mať významný negatívny dopad na zdravie obyvateľstva, a to aj vzhľadom na umiestnenie navrhovanej činnosti a vzdialenosť od najbližšej obytnej zóny, ktorá predstavuje cca 1 500 m.

Realizáciou navrhovanej činnosti sa tak zásadným spôsobom nezmení jestvujúci stav hlukových pomerov v dotknutom území, jeho okolí a teda realizačný, tak aj nulový variant, hodnotíme ako irelevantný.

Vplyv na socio-ekonomické vplyvy

Realizáciou navrhovanej činnosti sa nepredpokladá s vplyvom na socio-ekonomickú oblasť.

Vplyv zápachu a imisií na obyvateľstvo

Jestvujúce zariadenie bioplynovej stanice, ako aj výstavba BS nie je zdrojom zápachu a iných výstupov v takej podobe a intenzite, že by dochádzalo k ovplyvňovaniu pohody zamestnancov a dotknutého obyvateľstva. Výstup v podobe zápachu, ktorý by nadmieru obťažoval okolie je nepravdepodobný a doteraz nebol žiaden zaznamenaný.

Pri prevádzke navrhovanej činnosti bude do ovzdušia vypúšťaný zvyškový permeát po čistení bioplynu obsahujúci najmä oxid uhličitý, pričom na túto látku sa v zmysle prílohy č. 2 vyhlášky č. 410/2012 Z.z. neustanovujú emisné limity.

Realizáciou navrhovanej činnosti sa zásadným spôsobom nezmení jestvujúci stav pachových, imisných pomerov v dotknutom území a jeho okolí.

Vplyv na odpadové hospodárstvo

Využívaním biologicky rozložiteľných odpadov v procese výroby bioplynu sa zabezpečí využitie maximálnej kapacity fermentorov a energetické zhodnotenie odpadov tejto kategórie, čo je v súlade s Hierarchiou odpadového hospodárstva SR. V prípade, že sa navrhovaná činnosť nebude realizovať nebude možné takto účinne a environmentálne prijateľne prispieť ku znižovaniu celkového podielu biologických odpadov zneškodňovaných skládkovaním.

Environmentálnu prijateľnosť zhodnocovania navrhovaného sortimentu odpadov možno odôvodniť predovšetkým nasledovnými argumentmi:

- pri skládkovaní biologicky rozložiteľných odpadov vzniká skládkový plyn, ktorého majoritnou zložkou je metán (CH_4), spôsobujúci problém skleníkového efektu. Spôsobuje výrazný zápach, navyše je vysoko horľavý, čo zvyšuje riziko jeho vznietenia.
- rozkladom organických odpadov v telese skládky vzniká odpadová voda s vysokým obsahom rozpustených látok, s negatívnymi agresívnymi vlastnosťami.

Súčasne sa realizáciou navrhovanej činnosti dosiahne pozitívny ekonomický efekt a rozšírením materiállovej základne sa zabezpečí lepšia rentabilita a stabilita prevádzky z hľadiska zásobovania

surovinovými vstupmi. V prípade ak by bola prevádzka BPS naďalej prevádzkovaná ako BPS poľnohospodárskeho typu (prevažujúce spracovávanie biomasy) znamenalo by to tiež zníženie miery konkurencie schopnosti tejto prevádzky vzhľadom na skutočnosť, že väčšina BPS na Slovensku už v súčasnosti odpady zhodnocuje alebo intenzifikuje množstvo spracovávaných odpadov na úkor biomasy.

Vplyv na energetiku

Realizácia navrhovanej činnosti bude vytvárať podmienky na dosiahnutie environmentálnych cieľov Slovenskej republiky a Európskej únie. Prispieje k naplneniu cieľov znižovania emisií skleníkových plynov, k trvalo udržateľnému rozvoju energetiky SR a k naplneniu záväzku SR dosiahnuť do roku 2050 uhlíkovú neutralitu. Podporí prechod na „regeneratívne“ hospodárstvo, ktorého energetický systém je založený na obnoviteľných zdrojoch energie. Cieľom je rozvoj zdrojovo efektívneho, zeleného a konkurencieschopného hospodárstva. Kľúčovou stratégiou je dosiahnuť lepšiu kvalitu životného prostredia a udržateľné hospodárstvo založené na konzekventnej ochrane zložiek životného prostredia, čo vedie k zlepšeniu zdravia obyvateľstva.

Biometán je vnímaný ako jedna z kľúčových možností dekarbonizácie slovenského plynárenstva, nakoľko má identické vlastnosti ako zemný plyn. Výhoda biometánu medzi obnoviteľnými zdrojmi ekologickej zelenej energie je jeho široké spektrum využitia, vybudovaná infraštruktúra a aj bohaté praktické skúsenosti s používaním zemného plynu, ktorý je biometán schopný nahradiť v každom smere. Náhrada zemného plynu biometánom prinesie okrem zníženia závislosti od fosílnych palív aj zníženie emisií do ovzdušia.

Medzi hlavné výhody navrhovanej technológie radíme nasledujúce skutočnosti:

- Vstupnou surovinou do procesu fermentácie sú v nezanedbateľnej miere aj vybrané druhy biologicky rozložiteľných odpadov – navrhovaná činnosť teda efektívne predstavuje výrobu energetickej suroviny z odpadu, pričom vedľajším produktom každej bioplynovej stanice je aj hodnotné organické hnojivo – digestát (resp. fugát/separát).
- Výroba bioplynu a jeho čistenie na biometán priamo prispieva k šetreniu prírodných zdrojov, nakoľko je biometánom nahradzovaný štandardný zemný plyn.
- Výroba bioplynu a jeho čistenie na biometán priamo prispieva k zníženiu závislosti Slovenskej republiky na dovoze energetických surovín (zemného plynu) z iných krajín.
- Bioplyn, a po prečistení biometán je produkován ekologickým spôsobom ktorý produkuje minimálne emisie do ovzdušia (v prípade štandardnej bioplynovej stanice produkuje emisie do ovzdušia najmä kogeneračná jednotka, ktorá pri výrobe a distribúcii biometánu nie je potrebná).

Vplyv navrhovanej činnosti na plnenie environmentálnych cieľov SR a EÚ v oblasti energetiky s ohľadom na uvedené skutočnosti hodnotíme ako priaznivý vplyv väčšieho kvantitatívneho rozsahu a dlhodobjšieho charakteru.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Z hľadiska urbánneho komplexu a využívania zeme nedôjde realizáciou navrhovanej činnosti k žiadnym negatívnym vplyvom v tejto oblasti.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Vplyv navrhovanej činnosti na kultúrne a historické pamiatky sa neočakáva.

Vplyvy na archeologické náleziská

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na známe archeologické náleziská. Na posudzovanom území ani v jeho užšom okolí sa nenachádzajú žiadne známe archeologické náleziská.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Na riešenom území sa paleontologické náleziská ani významné geologické lokality nenachádzajú.

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na paleontologické náleziská ani významné geologické lokality.

Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy (napr. miestne tradície)

Vplyvy navrhovanej činnosti na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy nie sú známe. K dotknutému územiu resp. k územiám v ktorých sa predpokladá umiestnenie mobilného zariadenia, sa nevzťahujú žiadne miestne tradície, nenachádzajú sa na nich pamätné miesta ani iné kultúrne alebo historické hodnoty.

Hodnotenie zdravotných rizík

Zdravotné riziká na úrovni pracovníkov podieľajúcich sa na prevádzke BPS súvisia predovšetkým s organizáciou prác a dodržiavaním podmienok pracovnej disciplíny. Realizácia navrhovanej činnosti neovplyvní významným spôsobom tieto pracovné postupy. Navrhovaná činnosť nahrádza neodpadové vstupné materiály s charakterom odpadu (vrátane kvapalných odpadov) v rámci bilancie vstupných surovín. Z uvedeného vyplýva mierne zvýšené riziko úniku odpadových materiálov a následnej možnosti infekcie pracovníkov obsluhy. Pri dodržaní platných pracovných postupov a požiadaviek BOZP však uvedené riziko hodnotíme ako nevýznamné.

Realizácia navrhovanej činnosti nepredpokladá negatívny vplyv na oblasť zdravotného stavu dotknutého obyvateľstva.

Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia

Realizácia navrhovanej činnosti nie je umiestňovaná v chránených územiach alebo ich ochranných pásmach. Z tohto dôvodu vplyvy hodnotíme ako irelevantné.

Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Komplexné posúdenie variantov navrhovanej činnosti v nasledujúcej kapitole vychádza z informácií, ktoré boli uvedené vyššie, v rámci ktorých boli pre jednotlivé identifikované vplyvy navrhovanej činnosti priradené hodnoty odhadu ich významnosti na základe vykonaného posudzovania vplyvov na životné prostredie. Tento odhad významnosti vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, vrátane zdravia obyvateľstva bol vykonaný maximálne konzervatívne s cieľom zistenia najnepriaznivejšieho možného stavu a objektívneho porovnania jednotlivých riešených variantov:

- realizačný variant

- nulový variant

Bodový systém hodnotenia bol zostavený na základe jednotlivých identifikovaných vplyvov prezentovaných v kapitole 4., ktoré majú rozhodujúci vplyv na navrhovanú činnosť. V rámci každého vplyvu bola k dispozícii hodnotiacia škála od -5 do +5 (bližšie pozri kap. 4.3). Pre jednotlivé varianty bol vykonaný súčet priradených pozitívnych a negatívnych vplyvov podľa hodnotiacej škály. Variant s vyšším číselným súčtom jednotlivých vplyvov (v prípade negatívnych vplyvov predstavuje vyšší súčet číslo bližšie k nule, tzn. napríklad $-5 > -10$) je možné hodnotiť ako optimálnejší.

Uvedený bodový systém poskytuje možnosť aproximatívneho, absolútneho posúdenia vhodnosti daného variantu vo vzťahu k jednotlivým vybraným vplyvom.

Na základe uvedeného za najoptimálnejší variant navrhovanej činnosti pre prírodné prostredie a zdravie obyvateľstva hodnotíme realizačný variant, pri ktorom súčet jednotlivých vplyvov v rámci sledovaných kritérií dosiahol nižší počet negatívnych vplyvov ako nulový variant, a celkovo bolo pre realizačný variant identifikovaných viac pozitívnych vplyvov ako v prípade nulového variantu.

Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Pri realizácii navrhovaných činností nedôjde k priamym ani nepriamym vplyvom presahujúcim štátne hranice Slovenskej republiky.

Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Za dodržania všetkých prevádzkových, organizačných, požiarnych a bezpečnostných predpisov by malo byť eliminované riziko posudzovanej činnosti počas jej výstavby aj prevádzky. Potenciálne riziká poškodenia, alebo ohrozenia životného prostredia môžu vzniknúť v dôsledku nasledovných príčin:

- zlyhanie technických opatrení (havárie stavebných mechanizmov a dopravných prostriedkov, porušenie tesnosti izolačných vrstiev, nesprávne zaobchádzanie so skladovanými surovinami, únava materiálu a pod.),
- zlyhanie ľudského faktora (nedodržanie pracovnej alebo technologickej disciplíny pri výstavbe, ...),
- sabotáže,

vonkajšie vplyvy (neovplyvniteľné udalosti – finančný krach prevádzkovateľa, ...),

- prírodné sily (prívalové dažde, povodne, úder blesku, zemetrasenie, ...).

Nehody a havárie môžu mať tieto následky:

- kontaminácia horninového prostredia
- požiar,
- škody na majetku,
- poškodenie zdravia, až smrť.

Väčšina rizík je však na úrovni pracovnej disciplíny a dodržiavania bezpečnostných zásad (v pracovnom procese), takže prevenciou je predovšetkým osobná úroveň vzdelania a miera zodpovednosti a spôsobilosti vykonávať danú činnosť.

Vo všeobecnosti prevenčným opatrením k nepredvídaným situáciám a haváriám je vypracovanie havarijných plánov a manipulačných poriadkov a riadne zaškolenie pracovníkov.

S prihliadnutím na kritériá pre zisťovacie konanie, uvedené v prílohe č. 10 zákona č. 24/2006 Z.z. príslušný orgán konštatuje, že predpokladaná záťaž z navrhovanej činnosti na životné prostredie, zdravie ľudí a hmotný majetok, neprekročí prípustné hodnoty a pri dodržaní všetkých právnych a bezpečnostných noriem nehrozí ich mimoriadne ohrozenie. Navrhovaná činnosť je v súlade s platnou územným plánom Obce Ožďany.

Realizácia navrhovanej činnosti si nevyžaduje záber poľnohospodárskej (ornej) pôdy. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k záberu pôdneho fondu. Navrhnutá činnosť je navrhnutá v území, ktoré sa nachádza v prvom stupni ochrany prírody a krajiny. Je navrhnutá mimo zastavané územia obce, mimo chránené územia (napr. chránená krajinná oblasť, národný park, chránený areál, prírodná rezervácia, národná prírodná rezervácia, prírodná pamiatka, národná prírodná pamiatka, chránený krajinný prvok, chránené vtáčie územie, navrhované chránené vtáčie územie, územie európskeho významu, európska sústava chránených území Natura 2000, chránené vodohospodárske oblasti), mimo oblasti významné z hľadiska výskytu, ochrany a zachovania vzácnych druhov fauny a flóry (napr. chránené druhy a ich biotopy), mimo historicky, kultúrne alebo archeologicky významné oblasti.

Príslušný orgán sa oboznámil s obsahom doručených stanovísk, resp. vyjadrení, doručených podľa § 23 ods. 4 zákona č.24/2006 Z.z., podrobne ich vyhodnotil a opodstatnené pripomienky zapracoval do výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Zo zisťovacieho konania vyplynulo, že vzhľadom na charakter, rozsah a predpokladané vplyvy zmeny navrhovanej činnosti, neboli identifikované také závažné okruhy problémov, ktoré by bolo potrebné posudzovať podľa zákona. Žiadny z dotknutých orgánov štátnej správy a účastníkov konania nepožadoval vo svojich vyjadreniach ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti.

ZDS ako dotknutá verejnosť požadovalo ďalšie posudzovanie zámeru, pričom tunajší úrad jeho pripomienky vyhodnotil a nezistil také závažné skutočnosti, ktoré by boli dôvodom na ďalšie posudzovanie.

Príslušný orgán pri posudzovaní zámeru navrhovanej činnosti z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie, pričom použil aj Kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona č.24/2006 Z.z., uvedené v jeho prílohe č. 10, ktorá je transpozíciou prílohy č. III Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie a zvažovaní ďalšieho postupu v zmysle ustanovení zákona, na základe jeho preskúmania a zhodnotenia, zhodnotenia stavu životného prostredia v záujmovom území, doručených stanovísk orgánov štátnej správy a verejnosti konštatuje, že navrhovaná činnosť za predpokladu dodržania stanovených opatrení nepredstavuje taký zásah do životného prostredia, ktorý by v značnej miere mohol ohroziť životné prostredie a zdravie obyvateľov.

Na základe uvedeného je možné konštatovať, že realizačný variant bude mať len zanedbateľné negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Tieto budú v dostatočnej miere kompenzované prínosmi predmetnej činnosti.

V porovnaní s nulovým variantom realizácia zámeru prinesie tieto pozitíva:

- ekologickú výrobu energie z obnoviteľných zdrojov,
- príspevok k energetickej sebestačnosti SR,
- pozitívny vplyv na kvalitu ovzdušia,
- znižovanie tvorby skleníkových plynov,
- redukcii uhlíkovej stopy,
- podporu rozvoja udržateľnej obnoviteľnej energetiky na Slovensku,
- podporu zvyšovania energetickej bezpečnosti SR z domácich zdrojov ako náhrada zemného plynu
- príspevok k naplneniu environmentálnych cieľov SR a EÚ.

Tunajší úrad vzhľadom na komplexné výsledky zisťovacieho konania, ktoré nepoukázali na predpokladané prekročenie medzných hodnôt alebo limitov ustanovených osobitnými predpismi v oblasti životného prostredia v dôsledku realizácie navrhovanej činnosti nedospel k záveru, že posudzovanie vplyvov navrhovanej činnosti je potrebné a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Ak sa zistí, že skutočné vplyvy posudzovanej zmeny navrhovanej činnosti budú väčšie, ako sa uvádza v zámere, je ten, kto činnosť vykonáva, povinný zabezpečiť opatrenia na zosúladienie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v zámere a v súlade s podmienkami určenými v rozhodnutí o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov na Okresný úrad Rimavská Sobota, odbor starostlivosti o životné prostredie, Hostinského 4, 979 01 Rimavská Sobota v lehote do 15 dní odo dňa jeho oznámenia. Podľa § 29 ods. 16 zákona č. 24/2006 Z.z. dotknutá obec: Obec Ožďany, musí bezodkladne informovať o tomto rozhodnutí verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené, a na úradnej tabuli obce. V prípade verejnosti sa za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnásť deň zverejnenia rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 15 zákona č. 24/2006 Z.z..

Toto rozhodnutie je, po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, preskúmateľné súdom.

Ing. Vladimír Šándor
vedúci odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00151866 Sufix: 10235

Doručuje sa

INECO s.r.o., Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica, Slovenská republika

CITA VIA, s.r.o., Malohontská 1533/1, 979 01 Rimavská Sobota, Slovenská republika

Združenie domových samospráv, o.z., Rovniankova 1667/14, 851 02 Bratislava, Slovenská republika

Obec Ožďany, Ožďany 160, 980 11 Ožďany, Slovenská republika

Ministerstvo hospodárstva SR, Mlynské nivy 44/a, 821 05 Bratislava-Ružinov, Slovenská republika

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava, Slovenská republika

Banskobystrický samosprávny kraj, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica, Slovenská republika

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Rimavská Sobota, Sama Tomášika 1800/14, 979 01 Rimavská Sobota, Slovenská republika

KRAJSKÉ RIADITEĽSTVO HaZZ V BANSKEJ BYSTRICI, Trieda SNP 75, 974 01 Banská Bystrica, Slovenská republika

OKRESNÝ ÚRAD RIMAVSKÁ SOBOTA, ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, Hostinského 4, 979 01 Rimavská Sobota, Slovenská republika

Doložka o autorizácii

Tento listinný rovnopis elektronického úradného dokumentu bol vyhotovený podľa vyhlášky č. 85/2018 Z. z. Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu z 12. marca 2018, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe vyhotovenia a náležitostiach listinného rovnopisu elektronického úradného dokumentu.

Údaje elektronického úradného dokumentu

Názov: [Rozhodnutie zo zisťovacieho konania]
Identifikátor: OU-RS-OSZP-2023/006229-0021250/2023

Autorizácia elektronického úradného dokumentu

Dokument autorizoval: Vladimír Šándor
Oprávnenie: 1109 Vedúci odboru okresného úradu
Zastúpená osoba: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
SK IČO 00151866
Spôsob autorizácie: kvalifikovaný elektronický podpis vyhotovený s použitím mandátneho certifikátu s pripojenou kvalifikovanou elektronickou časovou pečiatkou
Deklarovaný dátum a čas autorizácie: 03.04.2023 14:03:25 časové pásmo +02:00
Dátum a čas vystavenia kvalifikovanej časovej pečiatky: 03.04.2023 14:03:44 časové pásmo +02:00
Označenie listov, na ktoré sa autorizácia vzťahuje:
OU-RS-OSZP-2023/006229-0021250/2023

Informácia o vyhotovení doložky o autorizácii

Doložku vyhotovil: Ing. Jana Alcnauerová
Funkcia alebo pracovné zaradenie: odborný radca
Označenie orgánu verejnej moci: Okresný úrad Rimavská Sobota
IČO: 00151866
Dátum vytvorenia doložky: 28.04.2023
Podpis a pečiatka: